

ALT VYKDOMASIS KOMITETAS WASHINGTON

GEN. POVILAS PLECHAVIČIUS DIRBA PLIENO DIRBTUVĖJE

1926 m. jis tapęs "vienos dienos karalium" ir
48 valandas diktatoriškai valdęs kraštą

Chicago, Ill., saus. 2 d. — Lietuviams gerai pažįstamas gen. Povilas Plechavičius gavo darbo "Carnegie - Illinois" plieno korporacijos dirbtuvėse, esančiose South Chicagoje. Jis apsigyveno 1413 West 51 Street, o dirbtuvėje jam teks dirbti apkarpytų plieno plokščių skyriuje. Gen. Plechavičius kalbėjosi su Chicago's dienraščio "Tribune" korespondentu. Būdingesnės šio pasikalbėjimo vietos čia atspausdiname.

Korespondentui jis papasakojo, kad rusų ir vokiečių invazijų metu jis netekęs 800,000 dolerių vertės turto, buvusio dirbtuvėse, dvaruose ir veisliniuose arkluose. Aštuoni jojo šeimos nariai žuvę kovose. Senieji jo draugai yra mirę arba uždaryti kitoje pusėje geležinės uždangos esančioje komunistų pavergtoje Lietuvoje.

— Bet esu laimingas, — pareiškė Plechavičius. — Esu čia, Amerikoje. Kartu su manim yra žmona ir abu sūnūs. Pakanka jau vien tik būti laisvam, šioje laisvės šalyje.

PLECHAVIČIUS ORGANIZAVO PERVERSMĄ

Prieš Pirmą Pasaulio Karą Plechavičius įstojęs į rusų karo mokyklą ir tarnavęs caro kariuomenėje iki revoliucijos. Sudarius Lietuvos respubliką, jis tuojau tapo josios kariuomenės karininkas.

"1926 metais jo gyvenime įvykęs epizodas, kada jis tapęs "vienos dienos karalium" — rašo korespondentas. "Nepatenkintas tuometine vyriausybe, gen. Plechavičius vadovavo pūčiui, kuris nuvertė ją.

Per 48 valandas jis, kaip diktatorius, valdė kraštą, o vėliau atsistatydino naujai išrinktai [?] grupei. Nuo to laiko iki 1929 metų jis vadovavo Lietuvos kariuomenei".

GENEROLAS VADOVAVĘS POGRINDŽIO KOVAI

"Kada rusai atėjo 1940 metais, aš pabėgau į Vokietiją" — pasakoja Plechavičius. — Vėliau, kai Hitleris okupavo Lietuvą, grįžau ir paėmiau pogrindžio kovos vadovybę. 1944 m. gegužio mėn. jie mane pagavo. Nuo to laiko teko eiti iš vienos koncentracijos stovyklos į kitą. Auschwitz, Buchenwald man yra pažįstamos".

1945 m. balandžio mėn. Plechavičius išlaisvinusi kanadiečių kariuomenė. Vėliau jam teko ilgai ieškoti karo metu pamestų šeimos narių, laukti tremtinių stovyklos, kol praeitų metų spalio mėn. pavykė išplaukti į JAV. "Tribune" atspausdino gen. Plechavičiaus foto nuotrauką.

Pulkininką laidoja dvi žmonos

WASHINGTON, D. C., saus. 29 d. — Praeitą savaitę Berlyne nuo širdies ligos staigiai mirė JAV pulk. William T. Babcock.

32 metų jo žmona Jean lėktuvu atlydėjo lavoną į Washingtoną. Bet čia atsirado ir kita Mary Babcock, kuri taip pat norėjo laidoti mirusį pulkininką. Ji pripažįsta, kad Babcock norėjo su ja skirtis, bet dar nebuvo persikylęs. Mary Babcock sakosi turinti 3 vaikus, Jean Beryne palikusi 3 metų sūnų.

Kariškiai svarstė reikalą ir nutarė iš Berlyno atskridusią poną skaityti pulkininko žmoną.

— Londone sumažėjo nusikaltimų skaičius.

Komunistas liepė mažinti algas

NEW YORK, N. Y., saus. 29 d. — Kailio ir odos darbininkų unijos vadovybė sutiko leisti darbdaviams sumažinti algas 11%.

Unijos darbininkai labai nepatenkinti. Jie reikalauja, kad unijos prezidentas, komunistas Ben Gold pasiaiškintų.

Kitose unijose komunistai kelia didžiausią triukšmą, kai algas nepakankamai pakelia, o pačių komunistų vadovybė, susitarusi su darbdaviais, tas algas numušinėja.

Ernest Bevin sunkiai serga

LONDON, saus. 29 d. — Ernest Bevin, ilgametis britų užsienio ministras, serga širdies liga, stipriu kraujo spaudimu ir astma.

Gerai informuoti asmenys tvirtina, kad jis pasitrauks iš politikos net ir tuo atveju, jei darbiečiai laimės rinkimus.

Užsienio ministerio vieton minimi Stafford Cripps, Herbert Morrison, Aneurin Bevan ir Hartley Shawcross vardai.

Teisia mirti politi- nius priešus

MADRIDAS, Ispanija, saus. 29 d. — Diktatorius Franko nutarė mirti neseniai suimtą Jose Sauchio Garcia.

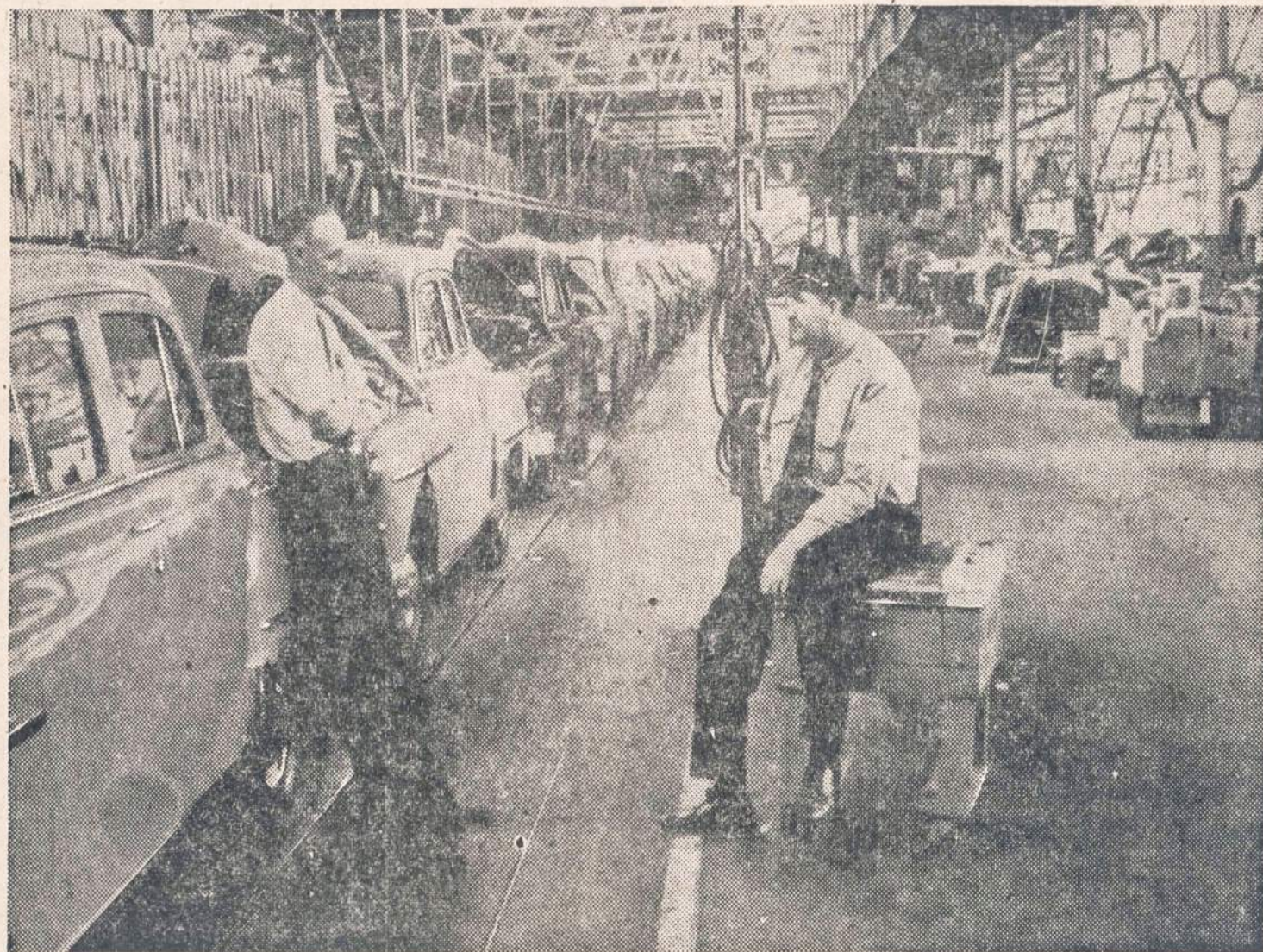
Karo teismo sprendimas sako, kad jis ruošėsi sukilti prieš dabartinę vyriausybę. "Teismas" ėjo Ocaña kalėjime, nutiestas negalėjo pasirinkti advokato.

Barcelonoje nuteistas mirti Jose Lopez Penedo. Zaragozoje nuteistas mirti Gabriel Cruz Navarro. Madride anksčiau mirties bausmę gavo broliai Antonio ir Juan Velasco, Basilio Luna, Juan Ortiz ir Jose Sauchio.

— Kinijos vyriausybė paskelbė, kad ji nepripažįsianti sutarčių, komunistų pasirašytų su Sovietų Sąjunga. Kinija reikalaujanti iš Rusijos atlyginti už padarytas ir daromas skriaudas.

— Čekų valdžia sako, kad išvyti iš Kanados pasiuntinybės tarnautojai šnipinėję.

— Oro ekspertai tvirtina, kad žemės oras šiltėja, o oro spėjikai sako, kad artėja labai šalta oro banga.

Prieš streiką šioje dirbtuvėje buvo daug darbininkų, bet dabar joje pasūki tikrai dirbtuvės vedėjas ir sargas. Šioje dirbtuvėje "Chrysler" korporacija gamina "Plymouth" automobilius.

ITALIJOS KOMUNISTAMS ĮSAKYTA IŠVALYTI PARTIJĄ

Nežino, kas daryti su partijon įstojusiais
šimtais tūkstančių buvusių fašistų

ROMA, Italija, saus. 29 d. —

Italijos komunistai gavo įsakymą išvalyti partiją nuo nepatikimų elementų, rašo Chicago dienraščio "Sun-Times" korespondentas James Wellard.

Partijos vadai jau išsiuntinėjo instrukciją, liepančią sustiprinti kovą prieš imperializmą ir panaikinti silpnas vietas komunistų eilėse.

Valymo kampanija sustiprėjo, kai Togliatti grįžo iš Maskvos su naujausiomis instrukcijomis.

ITALIJOS KOMUNISTAI NIEKO NEPADARĖ

Italijos komunistų vadai gირiasi 2,000,000 narių, bet paskutiniais trimis metais jie nieko nepadarė. Kominformo vadai įsakė italams mažiau kalbėti ir daugiau padaryti.

Valymo darbas "pavestas agentams Petro Secchia ir Luigi Longo. Iš partijos jau seniai pavarytas gerokas italų skaičius, bet tai yra daroma palaipsniui, kad Europa nesužeistų apie Italijoje vedamus valymus.

Šiem dviem komunistams įsakyta sudaryti pusės milijono apmokamų agentų branduolys, kurie vadovautų partijos skyriams ir kitokioms organizacijoms.

NEŽINO, KAS DARYTI SU FAŠISTAIS

Komunistų partijos vadovybė nežino, kas daryti su šimtais tūkstančių buvusių fašistų. Karo pabaigoje tūkstančiai įstojo į komunistų partiją, kad galėtų išgelbėti kailį ir išvengti kalėjimo.

Naujai duota instrukcija liepia nekreipti jokio dėmesio į praeitį tų fašistų, kurie aktyviai varo partijos darbą, o einančius bažnyčion ir abejojančius liepta įrašyti į nepatikimų asmenų sąrašą.

I šį sąrašą įtraukti visi karštieji katalikai, Tito politikos šalininkai ir kiti nukrypėliai.

— Paskelbus "Chrysler" streiką, nedirba jau 114,000 darbininkų.

Vėliausios žinios

— Irano valdžia patyrė, kad prieš 4 dienas Persijos ilankoje įvykęs didelis žemės drebėjimas, gynybės neteko visas tūkstantis žmonių, dingo beveik visos kaimelis. Vyriausybė nieko anksčiau nepatyrė todėl, kad drebėjimo metu buvo nutrauktas visas susisiekinimas. Tikrai vakar vienas pareigūnas pasiekė artimą miestelį.

— Įvairiose Prancūzijos vietose komunistai pradėjo kelti rūpesčius dėl atplaukusių JAV laivų. St. Nazaire uoste 5,000 komunistų norėjo pasiekti vietą, kurioje parištas JAV karo laivas "Power", bet policija demonstrantų nepraleido.

Vėliau jie norėjo susirinkti "Penhoet" laivų dirbtuvėse, bet ir čia jiems buvo pastotus kelias.

— New Yorke vagys išsiveržė į turtinę žmogaus butą ir išsinešė milijono dolerių vertės brangenybių.

— Prieš tris dienas Yukon srityje dingo vienas keleivinis JAV lėktuvas. JAV ir Kanados kariuomenės ir transporto lėktuvai ieško dingusių 42 keleivių, bet dar nieko nerado. Vietenai miškų sargas girdėjęs didelį sproginį.

— Vakar laivyno specialistai sproginį "Missouri" luobą aplipusį dumblą. Šiomis dienomis bandys išvilkti laivą, bet pirma nori ištaškyti apie laivą nusistovėjusį dumblą. Rengiasi išsprogdinti apie 150 svarų dinamito. Manoma, kad pavyks nepakenkti pačiam laivui.

— Ohio valstybėje mirė Ben Darrow, žinomas mokytojas per radiją. Jis pradėjo pamokas per radiją dar 1924 metais.

— Dirbantieji CIO automobilių darbininkai turės mokėti streikuojančių išdą po 1 dolerį į dieną. Nauja CIO konsultacija liepia dirbantiems mokėti po dolerį, kai praeina dvi savaitės nuo streiko pradžios. Streikuoją "Chrysler" darbininkai.

— Siandien Dean Acheson ir pėl liudys senato kongreso komitetui apie JAV ir Kinijos užsienio politiką. Republikonai rengiasi jį klausinti apie draugystę su Alger Hiss.

— Paskutiniai pranešimai iš Teherano sako, kad žemės drebėjimo metu sunaikinta 20 kaimų ir miestelių. Valdžia siunčia maistą ir medicinos pagalbą nukentėjusiems.

ŠIANDIEN TIKISI PASIMATYTI SU VALSTYBĖS SEKRETORIU

Praneš New Yorke kongreso nutarimus, suteiks
žinių apie žmonių žudymą Pabaltijoje

WASHINGTON, D. C., saus. 29 d. — Sekmadienį atvyko į Washingtoną trys Amerikos Lietuvių Vykdomojo Komiteto nariai — pirmininkas L. Šimutis, sekretorius Dr. P. Grigaitis ir išdininkas M. Vaidyla. Žadėję šiandien atvykti iš New Yorke ir vicepirmininkas A. A. Olin.

Pirmadienį popiet jie bus Valstybės Departamente. ALT delegaciją žadėjo priimti pats valstybės sekretorius, jeigu kartais jo nesutrukdytų koks svarbus reikalas. Užsienio politikos klausimais dabar labai susidomėjęs kongresas ir sekretoriui Achesonui tenka nuolat dalyvauti įvairiuose pasitarimuose.

Valstybės sekretoriaus sutikimas priimti Amerikos Lietuvių Tarybos pareigūnus buvo gautas su Illinois senatoriaus Paul Douglas'o pagalba.

Pamatyti valstybės sekretorių yra sunkiau, negu gauti audienciją pas JAV prezidentą. Amerikos Lietuvių Taryba jau tris kartus buvo Baltajame Name: pas prezidentą Rooseveltą 1940 m. ir pas prezidentą Trumaną 1946 ir 1948 metais. Bet valstybės sekretoriai visada būdavo arba išskelieję į užsienį.

RYTŲ VOKIETIJOJE RUSAI RENGIA SI SUDARYTI NAUJĄ GEŠTAPO

Berlyniečiai reikalauja rusus leisti
pravesti laisvus rinkimus

BERLYNAS, sausio 29 d. — Okupacinė sovietų valdžia planuoja sudaryti naują geštapą, tiksliai šį kartą ji organizuojama komunistams apsaugoti.

Komunistai jau reikalauja, kad rusų paskirtas "parlamentas" sudarytų valstybės saugumo ministeriją.

Erich Mielke, ilgametis komunistas ir dabartinis policijos inspektorius, jau paskirtas minėtos ministerijos valdytoju. Mielke praleido Rusijoje 14 metų. Jis grįžo kartu su Raudonąja Armija ir visą laiką vadovavo rusų policijai. Jis planuoja paskirti sargus prie dirbtuvių, jam yra pavestas politinis auklėjimas ir kiti saugumo reikalai.

ORGANIZUOJA MITINGUS PRIEŠ JAV

Komunistai suorganizavo mitingą visai prie prancūzų sektoriaus sienos. Jame kalbėjo Gerhard Eisleris, kuris pabėgo nuo JAV teismo. Jis liepė vesti kovą prieš "Amerikos imperializmą", kursė vartyti amerikiečius namo.

Tuo tarpu tame pačiame mitinge vokiečiai reikalavo leisti pravesti laisvus rinkimus Rytų Vokietijoje. Vakarių Vokietijoje gyventojai išsirinko savo vyriausybę, tuo tarpu rusų sektoriuje jokių rinkimų nebuvo, ten valdo rusų paskirti žmonės. Rusai ir Eislerį priimtė vokiečiams.

Mitinge įvyko susirėminimų tarp komunistų ir komunizmo prieštų. Prancūzų policija turėjo sutimti kelis vokiečius.

Amerikoj veikia penktoji kolona

SYDNEY, Australija, sausio 29 d. — Netolimoje ateityje Australijos teismas turės išspręsti, ar katalikas gali būti Australijos parlamento nariu.

Krašto konstitucija draudžia piliečiams būti parlamento nariais, jei jie yra davę bet kokią pažadą svetimos valstybės.

Parlamentas išrinktas darbietis Gordon Anderson yra katalikas. Henry William Crittenden kreipėsi į vyriausią teisumą, prašydamas atimti jam parlamento nario teises. Jis sako, kad 1929 m. atstatytos suvereninės Vatikano teisės, o G. Anderson yra prisiekęs ištikimybę Vatikanui.

Katalikai prisiekia svetimai valstybei

NEW YORK, N. Y., saus. 29 d. — Gen. Bedell Smith pareiškė, kad Amerikoje veikia komunistinė penktoji kolona, kuri gauna instrukcijas tiesiai iš Maskvos.

Jis sako, kad pakankamai įrodymų, kad ta penktoji kolona rengiasi nuversti JAV vyriausybę.

Gen. Smith buvo JAV ambasadorium Maskvoje, o dabar vadovauja rytų pakraščiuose sekantiems JV karo daliniams.

— Belgų prof. Max Cosyns nemano, kad 2,000 vandenilio bombų sudarytų pavojų žemei.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO

Pivorūnas atvežė paminklui pinigų

Pittsburgietis Petras Pivorūnas penktadienį atvežė Dr. Jono Šliupo paminklui statyti pinigų.

Ponai Erikas Tornau, Juozas Verickas ir Antanas Johnsonas paminklui statyti davė po 5 dolerius. Petras Karsokas davė 2 dol., o Joe Šimkels — vieną. Iš viso jis įteikė komiteto sekretoriui 18 dolerių.

Šia proga ponas Pivorūnas padarė porą pareiškimų.

—Pirmiausia noriu pataisyti "Naujienose" atspausdintą netikslumą, — sako senas veikėjas ir šėkmingas biznesierius, — Ten pasakyta, kad "Pivorūnas stato paminklą Šliupui". Tai netikslu. Aš paminklo jam nestatau. Mes visi jam statome paminklą. Visi lietuviai turėtų prisidėti prie Dr. Šliupo paminklo statymo darbų. Dr. Šliupas daug yra padaręs visiems lietuviams. Jis daug gero padaręs liberalams ir katalikams. Jie taip pat turėtų prisidėti prie paminklo statymo. Aš pats raginu kitus prisidėti prie paminklo statymo. Jei kas man aukas įteikia, tai aš mieliu noru jas komitetui persiunčiu arba asmeniškai įteikiu, bet aš vienas paminklo nestatau. Tai yra ne vieno, bet visų lietuvių pareiga.

—Ką galėtumėte pasakyti dėl užrašo ant paminklo?

—Manau, kad būtų galima šitoki užrašas iškalti: "Dr. Jono Šliupas, laisvos minties sklaidėjas ir kovotojas už Lietuvos laisvę". Sekretorius.

Apie Suvalkiečių Mišrų Chora

Kova su nepageidaujamu elementu

Šį sykį noriu trumpai papasakoti iš dešimties metų choro veiklos.

Mūsų choras nėra kūdikėlis, jau apšėję turi metelių ir nu-dėjęs gražių darbų, pasitar-na vės lietuvių visuomenei. Praeityje mūsų choro buvo privisė raudonukų, ir jie tempė chora ant staliniško korpalo, kviesdami chora atlikti programą įvairiausių jų grupėms, žinojama, veik veltui. Bet gera dalis choro narių gerai numatė, kad čia viskas daroma tariamai dėl darbininkų, bet iš tikrųjų pagal Stalino patentą. Pradėta su jais griežta kova. Atsilaikyti nuo šio gaivalo buvo nelengvas darbas; tokias pikt-žoles labai buvo sunku išrauti. Atsirado keletas ir tokių, kurie patikėjo ir palaikė komunistų pusę, bet ilgainiui praregėjo ir pasidarė didelė dauguma sveikai protąjančių choro narių. Tada, 1943 metais balandžio 6 d., specialiai susirinkime choras nutarė, kad komunistai ir jų rėmėjai nebus priimami į chora. Šitas nutarimas padarė galą komunistams mūsų choro.

Septyneri metai sveiko darbo

Per tuos 7 metus choras, at-sikratęs komunistų, finansškai buvo silpnas, išde tebuvo apie 16.00 dolerių. Nors pinigų jis neturėjo, bet gerų ir energingų narių buvo gražus būrelis, ir choras greitai atstojė ant sveikų, stiprių kojų. Karo metu choras atliko daug programų kitoms lietuvių organizacijoms. Ir pats choras kas metai ruošia bent vieną geresnį savo paren-gimą. Choras suruošė puikų va-karą 1947 metais ir pusę peleno (šimtą su viršum dol.) skyrė Amerikos Lietuvių Tarybai. Ir daugelį sykų choras mažesnis aukomis yra prisidėjęs prie kitų lietuvių reikalų rėmimo.

Būtų galima daug kas rašyti apie choro gerus darbus, bet užteks ir tiek. Dabar choras

Liet. Brighton Par-ko Moterų Klubas

žinutės

Klubo aukos

Braitonparkietės moterys, kiek galėdamos juda, kruta, kad nepasiliktų nuo kitų organiza-cijų.

Praeitais metais narės au-kojo įvairioms organizacijoms: Balfui, Vasario 16 minėjime, "Žiburėliui", Raudonajam Kry-žiui", Oak Forest seneliams, March of Dimes, Community fund, New Yorko tremtinių pa-rodai, Dr. Jono Šliupo pamink-lui, Vanagačio paminklui. Kiek kas kreipiasi su prašymais, vi-siems paskiriama auka pagal klubo išgalę.

Klubo veikla

Prieš keletą metų klubas tu-rėjo savo chorą vien iš moterų, kuris turėjo neblogą pasiseki-mą statydamos veikalus, ruoš-damas koncertus ir t. t. Tam visam darbui vadovavo Anelė Zabukienė. Jos buvo suorganizuota Brighthon Parko jaunuolių draugijėlė, globojama klubo mo-terų. Vaikučiai buvo mokomi dainavimo, šokių, liet. kalbos, scenos vaidybos. Darbas nebu-vo lengvas, bet Anelė Zabukie-nė su didžiausiu nuosirdumu jį dirbo, nes ji labai buvo pāmė-gusi darbą vaikučių būrelyje. Jaunuolių rinkdavosi į pamo-kas po penkiasdešimt ir dau-giau. Toliau parašysiu daugiau apie klubo veiklą.

1950 m. Klubas valdyba

Šių metų klubo valdyba su-sideda iš šių narių: pirm. So-phie Puniskienė; vicepirm. Vik-torija Stanulius; atsakius fin. rašt. Marie Senjako, išrinkta Marcelė Norkus; Merie Carter nutar. rašt. vietoje Nellie Wil-cop.; kasininkė Josephina Būro-kas; tvarkos žiūrėtoja Anna Gerchak.

Susirinkimai eina kiekvieną mėnesio pirmą ketvirtadienį, p. p. Burokų patalpose, 4255 So. Rockwell St., Chicago 32 Ill.

Kurios moters domėtis klubu, prašome prisirašyti, atsilan-kusios aukščiau minėtu adre-su.

S. Puniskienė

M. Alman viešėjo Čikagoje

Ponia Marijona Alman iš La Pointe, Wis., Madeline Island, viešėjo Čikagoje pas gimines ir draugas. Sutikęs poniją M. Al-man Rožių žemėje (Roseland) pas drg. Stanley Bruno ir John Svelnį, 153 E. 107th St., užei-gė, iš pasikalbėjimo patyriau, kad ponai Mykolas ir Marijo-na Almanai yra čikagiečiai ir turį biznio namą prie 66 gatvės So. Western ave. Praeitais me-tais nuvažiavę į Madeline Is-land miestelį La Pointe, Wis., nusipikto namą su taverės bizniu.

P. M. Almanai sako, kad salose oras esąs grynas ir svei-kas. Sala apaugusi miškais, yra ten daug stirmų, meškų, kiškių ir kitokių žvėrelių. Vasaros me-ltiu atsikrenda iš pietų daug ža-

sy, ančių. Vasarą gali žuvalti, o žiemą medžioti. Vasarą gali valgyti žuvis ir paukštienos, o žiemą stirnienos ir kiškiškos. P. M. Alman sako, kad Čikagos lietuviai atvykę į Ashland, Wis., apylinkę, gali laivu persikelti į salą La Pointe ir aplankyti sa-vo tautiečius Mykolą ir Marijo-ną Almanus, kurie būsite sve-tinčiai priimti ir galėsite susi-pažinti su Superior ežero salų gyvenimu.

Ponia M. Alman užsirašė "Naujienas" metams. Pp. Al-manai yra seni naujieniečiai ir Čikagos Lietuvių Draugijos na-riai. Senas Petras.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasauly Dalis
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST. Tel. Yards 7-7308.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 So. Wentworth Ave. Tel. Stewart 3-2454 ir Hudson 3-2224.

GELININKAS PETRO FLORIST Gėlės mėgstantiems vestuvėms, bankietams, laidotuviams, papuošimams.
ROY R. PETRO 5519 So. Harlem Ave. Tel. REliance 5-0763 Residence: PORTSMOUTH 7-9020

URBA Gėlės Mylietams, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 3-5870.

KOSTANTAS MOCKUS, gyvena 5348 So. Wells St.
Mirė 1950 m. sausio 29 d. 3:15 val. ryto, sulaukęs pusei amžiaus. Gimęs Lietuvoje krupų kaime, užaugęs Pa-pilės parapijoje, Amerikoje iš-gyveno 43 metus.

Palikto nuliūdę: mylima žmona Juzefa, pagal tėvus Kundraitaitė, duklė Ona Ba-tės, žentas Randall, keturi sūnūs: Viktoras, Juozapas, Jo-nas, marti Harriet ir Petras, marti Lillian, 8 anūkai, pus-seserė Marijona Stankienė ir jos šeima, pusbrolis Walter Zoris ir jo šeima, svogerai, svogerka ir daug kitų gaminų ir pažįstamų.

Priekiause prie Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimo 39 kp. ir prie Čikagos Lietu-vių Draugijos.

Kinas pašaravo John F. Eudeikio koplyčioje, 4606 So. Hermitage Ave. Laidotuvių įvyks trečiadienį, vasario 1 d. 8:30 val. ryto. Iš koplyčios bus nulydėtas į Švento Kry-žiaus par. bažnyčia, o po ge-dulingų pamaldų bus nulydė-tas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kostanto Mockaus gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami daly-vauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsiviešinti.

Nuliūdę lieka: žmona, Sū-nūs Duklė ir kit. Gimines.

Laid. Direkt. John Eudei-kiš, Tel. Yards 7-1741.

"NAUJENAS" SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONES: DARBA-VINKAI, BIZNIERIAI, PRO-FESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JĖ ZINO, KAD NAU-JIENOS PADUODA TEISIN-GIAUSIAS ŽINIAS IR GE-RAUSIUS RASTUS.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue.
TELEFONAS GROvehill 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

LIUDÉSIO VALANDŲ Sankaitė
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 Lituonica Ave.
PROspect 6-0099 Yards 7-1138-1139
Tamsa kurio gyvena kitose miesto dalyse gamina koplyčių orkų įvairių amžių

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Visi Tel. Yards 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas Lafayette 3-0727
3 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI Chicago Lietuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE

LACHAWICZ IR SŪNŪS
Tel. Virginia 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone Pullman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUONICA AVE. Phone Yards 7-4908

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone Lafayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone Yards 7-0781

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST.
Telephone Yards 7-1911

ALFRED VASAITIS
1446 SO. 50th AVE., CICCERO, ILL. Tel. Olympic 1003

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE
Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)
119th St. ir Kedzie Ave.
WHOLESALE ĮSIREBYSE Paminklų pristatome į vienas sapines arti, ar toli.
Telefonas: BEverly 8-3632

Chicago Lietuvių Klubo ir Draugijų 1950 m. Valdybos

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1950 METAMS: J. P. Benekaitis pirmininkas, 3724 No. Sheffield Ave., LAkeview 5-8216; M. Cepulevičius, vice pirm., 3327 West LeMoine St., tel. SPaulding 2-7903; A. Lungevičia, prot. rašt., 181 Wabash Ave., tel. HUm-boldt 6-2285; Stanley Buneckis, fin. rašt., 1701 N. Pulaski Rd., tel. Capitol 7-9410; John Drangelis, izdm., 1701 N. Pulaski Rd., tel. Cap. 7-9410; Anton Kuprevicz, maršalka, 5431 W. Drumond Pl. Susirinkimai įvyksta kas trečią trečiadienį, 8:00 val. vak., 3600 W. North Ave., Chicago, Illinois.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVAL-KIEČIŲ DRAUGIOS VALDYBA 1950 METAMS: Pirm. Ant. Jusas, 2131 West 24th St., FR. 6-4416; Vice pirm. D. Babilus, 6733 So. Maplewood Ave., HE. 4-9464; Nut. rašt. K. Kaziauskas, 4528 South Spaulding Ave.; Fin. rašt. N. Wilcop, 4443 S. Rockwell St., YA. 7-4472; Izd. J. Puniška, 2005 W. 43 St., LA. 3-9623; Kontr. rašt. O. Sumnickas, 7202 S. Fairfield Av., HE. 4-9816; korespondentas: Ant. Jusas; maršalka: Geo. Mittskus. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio ketvirtą antradienį 7:30 val. vakaro, Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St.

MORNING STAR KLUBO VAL-DYBA 1950 METAMS: Pirm. Stan-ley Jacobs, 2050 Pierce Ave., tel. HU. 6-0424; Vice pirm. John Be-nekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., LA. 5-8216; nut. rašt. Mike Che-pui, 3327 W. LeMoine St., SP. 2-1903; fin. rašt. taney Buneckis, 1701 N. Pulaski Rd., CA. 7-9410; kontr. rašt. John Radišauskas, 1646 N. Bell Ave., kasier. John Draugelis, 1701 N. Pulaski Road, CA. 7-9410; kass. glob. Sel. Vaš-keius, 3308 W. Evergreen Ave.; mars. Kazimieras Vikanis, 2933 Melvina Ave., NA. 2-1937. Susi-rinkimai įvyksta kas mėnesį pir-mą ketvirtadienį antrą 3600 W. North Ave.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGI-JOS VALDYBA 1950 METAMS: Jos. Balchunas, pirm., 7149 So. Sacramento Avenue, PROspec-6-3855; Petras Kenutis, vice-pir-mininkas, A. Kaukakis, nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., tel. Danu-be 6-1126; Felix Kasper, fin. rašt., 3534 S. Lowe Av., Virginia 7-1624; Frank Bakutis, izd.; S. Stanevi-cia, kontr. rašt., J. Antanaitis, iz-do globėjas; Stumbris, maršalka; Frank Bakutis, ligonų prižiūre-tojas, 2603 W. 69th St., tel. HE-m-lock 4-4638; Dr. J. Poska, dak-taras kvotejas, 3133 S. Halsted St. Hemlock 4-2374. Susirinkimai atsi-buna kožną mėnesį antrą sekma-dienį, 12:30 val. popiet, Chicago's Liet. Auditorijoj, 3133 So. Hal-sted St. Nariai yra priimami vy-rai ir moterys nuo 18 iki 50 m.

S. L. A. 36 KUOPOS VALDYBA 1950 METAMS: A. J. Zalatoris, pir-mininkas, 8939 S. Ben Ave., tel. BEverly 8-1385; Petras Kenutis, vice-pirm., 5015 W. Quincy St.; Mikas Vadyia, nut. rašt.; A. Kau-lakis, fin. rašt.; J. Balchunas, iz-d. uminkas; A. Brachius, kontrolės rašt., ir ligonų prižiūretojas, 3349 So. Lowe Ave.; J. Janauskas, maršalka; Dr. J. P. Poska Dak-taras kvotejas. Susirinkimai atsi-buna kožną mėnesį pirmą tre-čiadienį, 7:30 val. vak., Chicago's Liet. Auditorijoj, 3133 So. Hal-sted St.

SUSIVINIUMO LIETUVIŲ NA-MŲ SAVININKŲ BRIDGEPORTE VALDYBA 1950 METAMS: Pra-nas Diksas, pirm.; S. Kunevičia, vice-pirm.; A. Kaukakis, nut. rašt., 3247 Emerald Ave., DANu-be 6-1126; Thomas S. Janulis, fin. rašt., 3430 So. Morgan St., YARDS 7-4863; Petras Baisis, izd., 5563 S. Throop St., G. Daragis, izd. glob.; J. Stumbris, maršalka; K. P. Gugis, advokatas. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį antrą antradienį 7:30 val. vakaro Chi-cagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Prumami visi na-mų savininkai.

SIMANO DAUKANTO DRAUGI-JOS VALDYBA 1950 METAMS: Wm. Kriščiūnas, pirm., 6928 So. Union Ave., HUDson 3-6111; Ju-lius Racevics, vicepirm.; A. Kau-lakis, nut. rašt., 3247 S. Emerald Ave., tel. DANube 6-1126; T. A. Petkus, fin. rašt., 6714 S. Sangamon St., tel. HUDson 3-0848; Pe-tras Juozapaitis, izd., 3210 South Lowe Ave.; J. Malinauskas, kont. rašt.; A. Janulis, izd. globėjas; A. Vilksis, maršalka; Thomas Petkus, ligonų prižiūretojas; Dr. J. P. Poska, daktaras kvotejas, 3133 S. Halsted St., tel. Vktory 2-3687. Susirinkimai įvyksta pirmą sek-madienį kiekvieno mėnesio 1 val. popiet Chicago's Liet. Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariai pri-imami nuo 18 iki 50 metų, vyrai ir moterys.

9-to WARDO LIETUVIŲ DEMO-KRATU KLUBO VALDYBA 1950 METAMS: Pirm. Steponas Dambro, 56 E. 101 St., tel. PU. 5-2939; vice pirm. Joseph Zukauskas, 31 E. 101 St.; vice pirm. J. Pi-varunas, 22 E. 101 Pl.; nut. rašt. Mykolas Šimkus, 9920 So. Par-nell Ave.; fin. rašt. E. Lukavi-cius, 134 E. 110 St.; izd. Anicetas Bobelis, 10735 S. State St.; izd. globėjas: Al Lauritūnas, 10530 S. Indiana Ave.; ir Mrs. Matilda Bar-niškienė, 9424 Burnside Ave.; korespondentai B. Barniškis ir Al Pivarūnas. Susirinkimai įvyksta kas trečią antradienį Visų Sventų parap. svet., 10806 South Wabash Ave., Roselande, 7:30 v. vakaro.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

TURIZMAS 1950 METAIS

Rašo J. J. BACHUNAS

Turizmas 1950 metais bus didesnis kaip 1949 metais. Atsiras daugiau žmonių, kurie keliaus. Transportacijos įstaigos tikisi, kad keliautojų skaičius ne kiek nebus mažesnis kaip pereinamais metais. Tačiau visos įstaigos, kurios surištos su bent kokiomis susisiekimo priemonėmis, nesitiki gauti tokių pajamų kaip pereinamais metais. Šventieji Metai ir keliavimas į Europą, ko anksčiau nebuvo, paims daug tų keliautojų pinigų — šimtus milijonų dolerių iš Jungtinių Valstijų.

Žinoma, daugumas turizmo pinigų liks JAV, nes vidutinės pajamų šeimos vyks kur nors čia pat į kalnus ir vietines vasarvietes. Šventieji Metai Europoje tikrai padarys pakeitimą, nes Pietų Amerikos ir JAV turistai vyks į Europą.

Valdžios turizmo ekspertai pareiškė — pereinamais metais 680,000 žmonių išvyko į užsienį. Šiais metais tikimasi, kad 750,000 vyks į užsienį. Jie praleis \$850,000,000 Europoje, žinoma, įskaitant transportaciją. 1949 metais buvo praleista \$800,000,000, be to, į tą skaičių neįeina Meksika ir Kanada.

Keliavimas į Vakarų Indiją bus kiek didesnis šiais metais. Daugiau niekur nenumatoma, kad keliautų išskyrus Europą, Kanadą, Meksiką ir Vakarų Indiją. Taip pat laukiami didesnio skaičiaus lankytojų į Tautinius JAV parkus.

Automobilais. Keliavimas privačiais automobiliais bus panašus į 1949 metus, o gal net ir didesnis. Remiantis "American Automobile Ass'n." pranešimu: "atrodo, bus dideli metai", sako AAA pareigūnas. Be to, šiuo momentu nesijaučia nieko horizonte, kad žmonės nekeliaus daugiau šiais metais, kaip 1949 m. Vienintelis dalykas galėtų pakeisti vaizdą, jie priduria — netikėtai pasikeitimas ekonomijoje, bet to kol kas nesimato dabar.

Motoristų organizacija tiki, kad, kaip ten bebūtų, ekonomijos pasikeitimas, kuris pasireiškė 1949 metais, tęsis, tad keliavimas gal net didės. Keliavimai parodo tikrą savo tendenciją, darydami pasirinkimus ir patogumus, be to, stengiasi pasirinkti butus žema ir vidutinė kaina. Kitas motyvas, tai kad miestuose padaugėjo automobilių savininkų skaičius ir paskiau kiekvieno asmens, žinoma, dirbančio, apmokamos atostogos. Visa tai skatina žmones keliauti, susipažinti su savo kraštu.

Traukiniais. Keliavimas traukiniais atrodo bus mažesnis net 10%; sumažėjo 63%

nuo savo aukščiausio taško, tai yra 1944 karo metų. 1946 ir 1947 metais kiekvieniems tiems metams traukiniais sumažėjo 22,000,000,000 keleivinių mylių. 1948 ir 1949 metais sumažėjo 5,500,000,000 keleivinių mylių. Traukinių pareigūnai mano, kad dabar vėl grįžta prie normalumo; jie mano, kad sumažėjimas bus 3,500,000,000 keleivinių mylių, kas yra 10% 1949 metų sumažėjimo.

Traukinių autoritetai mano, kad keliavimas traukiniais sumažėjo dėl sekančių priežasčių:

1. Daugiau žmonių turi savo privačius automobilius, be to, yra pakankamai padangų (tires) ir gazolino.

2. Autobusų kainos yra mažesnės, kas sudaro konkurenciją.

3. Tas pats su oro susisiekimu.

4. Traukinių kainos tuo tarpu eina aukštyn.

Autobusais. Autobusų reikalai irgi tokioje pat padėtyje, — jie negauna pakankamai keliautojų, nes daugelis atlieka savo keliones nuosavomis mašinomis. Jų viltis — vežimas žmonių ilgoms kelionėms. Ilgų kelionių kainose bus įskaityta maistas, viešbutiai ir t.t. Taip pat tikisi išnuomoti autobusus privačioms grupėms.

Laivais. Kelionės laivais bus daug didesnės 1950 metais negu prieš karą ir anksčiau dėl šių priežasčių:

1. Visi laivai bus perpildyti, gabendami turistus Europoje ir šv. Metus. Daugumos laivų vietos užimtos keletai mėn. Kai kurie laivai pardavė vietas iki vidurio liepos mėn.

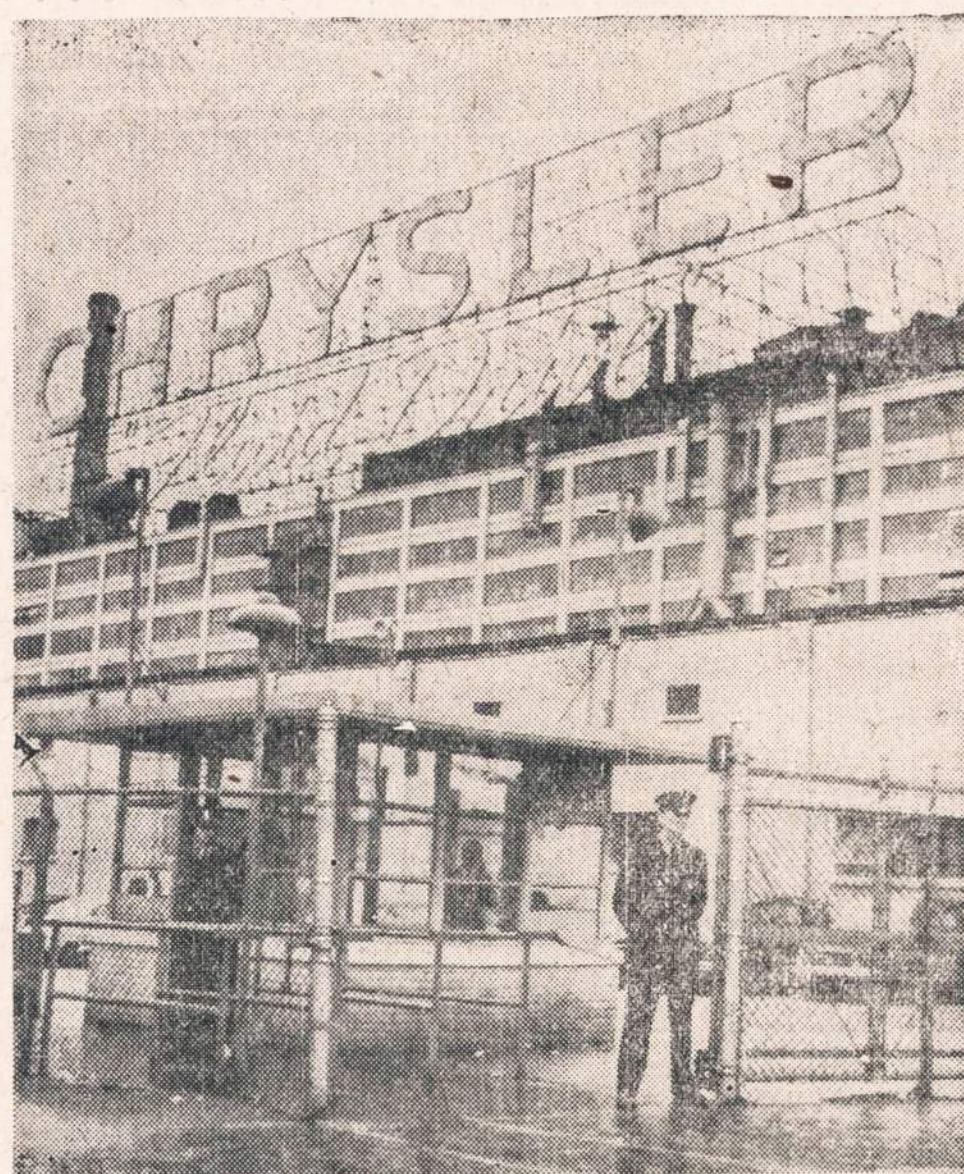
2. Kelionės laivais Ramiajame (Pacific) vandenyne bus didesnės. Liuksusiniai laivai kelionėms į Vakarų, Japoniją, Kiniją ir aplink pasaulį užangažuoti kelioms mėnesiams.

3. Bus daugiau kelionių į Havajų salas. Iš dalies tai dėl to, kad Kalifornijoje žmonių skaičius padidėjo ir tie turės kur nors keliauti.

4. Daugiau žmonių važiuos į Europą negu į Pietų Ameriką, nes čia bus daugiau įvairenybių. Yra atnaujintas ir su modernintais laivais, kuris gabens per 1,000 žmonių į Italiją kovo 1 dieną. Rugsejo ir spalio mėn. bus paruoštas visiškai naujas laivas žmonėms gabenti į Italiją. Taip pat atnaujintas kitas laivas, kuris anksčiau buvo vartojamas karo reikalams, kad keliautų į Pietų Pacifiką, Naująją Zelandiją ir Australiją. Tas laivas paims 650 asmenų.

Oru. 1950 metai bus didžiausi oro transportacijos biznyje. Bus daugiau keliautojų, bagažo ir pašto negu kad buvo anksčiau. 10% daugiau prisidės keliautojų. Iki balandžio mėn. 1 dienos turės specialias kainas, tai bus didelis keliautojų priaugimas. Kai kurie padidėję bus į Pietų Ameriką, bet daugiausia į Europą, — šv. Metai bus padidėjimo priežastis. Viena oro linijos kompanija sako, kad tarp 4,000—5,000 žmonių jau užsisakė vietas lėktuvuose, — tai labai toli negu normaliai. JAV bus tas pats, kas buvo 1949 metais, išskyrus įvairios siuntos bus daugiau. Bendros pajamos iš keliautojų 1949 m. — \$765,314,865. 1948 m. buvo \$678,879,594. Oro linijų išlaidos už operacijas 1949 m. — \$720,484,617; tai yra 9% daugiau kaip 1948.

Skaitydamas lietuvių laikraščius pastebėjau, kad labai daug lietuvių važiuoja į Floridą ir kitur. To nebuvo prieš 20—25 metus. Ateityje turizmo bus geras, nes pas žmo-

Walter Reuther pareiškė, kad darbininkai jau yra pakankamai susipratę, pikietininkai darosi nereikalingi. Automobilų darbininkai paskeič "Chrysler" korporacijai streiką, bet nepikiečiuoja dirbtuvų. Paveiksle matome dirbtuvę, saugomą tiksliai sargo.

KOKS SKIRTUMAS TARP CARO IR STALINO?

Rusijos carai gyveno Kremliuje, kuris pastatytas prieš šimtus metų. Stalinas irgi gyvena tame pačiame Kremliuje. Ne tik gyvena, bet ir valgo iš tų pačių aukšinių lėkščių ir tais pačiais aukšniais šaukštais, kuriais valgė Romanovų dinastijos cesoriai. Jis labai garbina Rusijos carus, o ypatingai Joną Žiaurųjį ir Petrą Didįjį. Bolševikiškame "katekizme" yra labai plačiai žinomas šūkis: "Pavyti ir pralenkti". Ir Stalinas, vadovaudamasis šiuo šūkiu, sugalvojo pralenkti visas carų "dorybes". Ir tai jam pasisekė — bolševikai yra įpratę sakyti — "visu 120%". Caras Jonas Žiaurasis istorijoje žinomas kaip pikčiausias ir žiauriausias Rusijos despotas ir galvažudys. Bet palyginus jį su šiandieniniu "caru" Stalinu — jis beliko tik vaikių žaislelis. Savo niekšybėmis, piktadarystėmis ir galvažudystėmis Stalinas jau pralenkė jį ne šimtu ir dvidešimt nuošimčių, bet tūkstančiu du šimtu nuošimčių...

Caras Petras Didysis buvo gi žymiausias rusiškojo imperializmo ir grobuoniškumo atstovas. O Stalinas ir jį jau daug kartų pralenkė, pasigriebęs jau pusę Europos ir paverges daugybę nieko nekaltų tautų kankinimams, žudynėms ir visiškai jų išnaikinimui. Kaip ir kitos tautos, taip ir Lietuva, Latvija ir Estija prieš carų buvo pavergtos — prieš Stalino jos taip pat pavergtos.

Rusijos carai labai mėgo titulus ir jais didžiavosi. "Draugas" Stalinas taip pat nepaprastai mėgsta visokius titulus... Sakysime, carų titulai maždaug šitai prasidėjo: — Mes, Jo Imperatoriškoji

mes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

nes yra daugiau liuoslaikio ir atostogos apmokamos. Patarina lietuviams eiti į turizmo biznį. Nors, kiek man žinoma, šiandien yra gana didelis skaičius lietuvių tame biznyje, bet vietos ir progų yra labai daug.

patį gražiausią titulą: "Kaukazo Razbaininkas".

Tai ar yra skirtumas tarp caro ir Stalino?

Ir dar koks! Prie carų buvo tik Sibiras, o prie Stalino dar Sibire yra tūkstančiai vergų mirties stovyklų, kur šandien gyvi pūna apie 17 milijonų caro Stalino vergų. Po 1863 m. sukilimo caras į Lietuvą atsiuntė tik vieną Muravjovą, o Stalinas, be jokių sukilimų, šiandien į Lietuvą atsiuntė tūkstančius muravjovų, kurie trypia mūsų laisvę, plėšia mūsų turtus, kankina, žudo, šauda ir karia tūkstančius nekalčių žmonių, moteris, vaikus, ligonius ir senelius, kaip gyvūnius, veža į Sibiro mirties stovyklas...

Caro Aleksandro Muravjovas už 1863 m. sukilimą išsiuntė Sibiran (ir tai laisvumą apsigyvenimui) apie 1,000 lietuvių ir 30 sukilėlių, po teismo, pakorė šiauliuose, vadinamam "Sukilėlių Kalnelyje", o Stalino muravjovai be jokios kaltės jau ištrėmė Sibiran 250,000 lietuvių, o kiek tūkstančių NKVD rūsiose, be jokio teismo, paleido nagano šūvių ir pakaušį, kas tose taisybėse ir besuskaičiuos...

Tai, va, koks skirtumas tarp caro ir "draugo" Stalino.

Senieji ateiviai dažnai sako naujiesiems:

— Mes tai bėgome į čia nuo rusio caro...

Mes, naujieji irgi galėtumėm pasakyti:

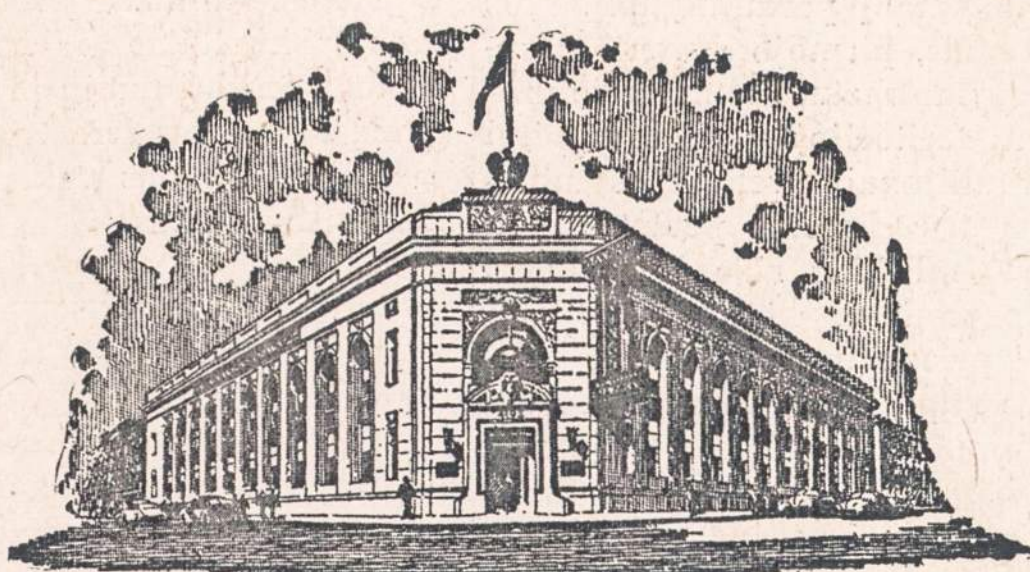
— Mes tai bėgome į čia irgi nuo rusio caro... Stalino, kurio blėdžių nesulyginsi nei su Aleksandrais, nei su Nikolajais cesoriais...

Todėl ir supraskime vieni kitus.

A. V.

Langai, kurie patys užsidaro

Namų statyboje padaryta didžiulė pažanga. Dabar jau daromi keturių dalių langai, kurie vėjo ar lietaus atveju patys užsidaro, jei jie palikti atvirais. Kai ant lango stiklo susirenka aštuonios uncijos lietaus kritulių, tai langas pats automatiškai užsidaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuošimtį

TAUPLYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų. U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGO'S STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.

Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dieną, Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 vakare.

CHRYSLER - PLYMOUTH

TIESIOGAS FABRIKO DYLERIS

Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth automobilius nupigintomis kainomis. Pristatoma tuojau.

Balzekas Motor Sales, Inc.

"U WILL LIKE US"

4030 ARCHER AVENUE

Telefonas: VIRGINIA 7-1515

LINDA LEE COSMETICS
For free pint Bubble Bath

Call: "E L S I E"
Humboldt 6-7917

You must mention "Naujienos"

POTTER'S SHEET METAL WORKS
Mes padarysim jums Gutters, Downspouts, Furnace pataisas, stogas ir siding. Mūsų darbas geriausias ir pilna garantija.
5925 W. Belmont EE. 7-4246

Bereikalingi Pataikais Visam Laikui Paslaunami
Be Skausmo—Mikliai—Mokslinškai
UZGERTA GYDYTOJŲ Kąstuja Nėbrungai
Barbara's Lawn Beauty Shop
3366 West 63rd. REpublic 7-4011

JONES EMPLOYMENT AGENCY
• DIRBTUVĖS •
• GARAZOS • RESTORACIJOS
Vyrų ir Moterims
Saukti MR. SCOTT Wabash 2-1910
107 W. VAN BUREN

CAPITOL EMPLOYMENT SERVICE
TARPAS TARP JUSU IR DARBO
VYRAMS IR MOTERIMS
12th Floor 4th Floor
608 S. DEARBORN 111 W. JACKSON
Hotels, Restaurants, Sales—Clerical—Institutions Factory—Office

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 2—(\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, artritės bei lumbago daugelio dekingų žmonių.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 5—(\$1.25)—nuo galvos slogos, šibata turi cinnos žievės ir tuoi veikia.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 12—(\$1.25)—nuo kosulio ir krūtinės užsikimšimo. Labai veikli ir vaikams galima saugiai duoti.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitų rezultatų skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos supunuoja.

STANIS Analgesic SALVE—(\$1.00)—duoda STEBETINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritės, sciaticos, reumatizmo ir artritės, krūtinės, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio slogų ir šaltų kojų. Staiga susi geria ir odą ir ilgai laikosi šiluma švelnina ir akstina kraujo apytaką, tokiu būdu išlaško kūną susirinkusius nuodus.

Atleikite arba atsiųskite "money order". Gaunama geresnės apatiekos arba Wieboldt krautuvėse

Z. G. STANIS COMPANY
2822 Archer Ave.
CHICAGO 8, ILL.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
17-11 METAI
18 STOTIES
W.G.E.S.
1390 C.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto

Lietuviškos Vakarųškos kas pirmadienį (14-ti metai) nuo 7 v. iki 8 v. vakare

Bile reikalu skambinkite: REpublic 7-4807.

"NAUJENAS" SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

8437 W. 14th St. Cicero 50, Ill

2—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—PIRMADIENIS, SAUSIO 30, 1950

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas — jūsų garantavimas.

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Priengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas atitaiso, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.

Vaziuojų į namus.

Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 v. v. Seredomis uždaryta, o Nedėlio, pagal sutartį.

Daugelyje atsitikimų akys atitaisomos be akių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.

Phone Yards 7-1373.

DR. E. MARKUNAS

Lietuvius Optometristas

6859 SO. WESTERN AVE.

Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien. Trečiadienį popiet pagal susitarimą.

Ofiso telefonas WAibrook 5-6859

Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

DR. R. P. LUTKUS

LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas, Akių Pritaikymas, Lėnų Pataisymas

7854 SO. WESTERN AVENUE

Telefonas WAibrook 5-4383

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien, išskiriant ketvirtadienį, sest. 11—3

Dr. Kazimieras

MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių rymą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys asaroja ar niežu negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrėte skaityti, užkeikt pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekaimus.

Antras aukštas.

4654 SO. ASHLAND AVENUE

Telefonas Yards 7-6616.

Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val vakaro Geras patarnavimas.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. Yards 7-1822

Pritaiko Akių Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akių Dirbtuvė

3401 SO. HALSTED STREET

kampus 34th Street

Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8

Trečiadieniais nuo 10 iki 12.

Seštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. A. MICHEL

OPTOMETRISTAS

Silpnos ir pažeistos akys turi būti tuojau pataisytos

Akių silpnumas yra gamtos pasarga, Vartojimas kreivų ir nepritaikintų akinių, nėra sveika jūsų nervams arba akims. Šis patarnavimas veltui.

Jos turi būti tuojau pataisytos. Dr. A. Michel visiškai išegaminus jūsų akis, paaiškins ir patars jums apie jūsų matymo problemas.

Kreivas akis pataisoma. Akiniai rūpestingai pritaikomi.

3201 WEST 63rd STREET

Pietvakarų kamp. 63rd ir Kedzie. antras aukštas

Telefonas: WAibrook 5-6118.

Ofisas atdaras kasdien 9:30 val. ryto.

DR. A. A. RUDOKAS

OPTOMETRISTAS

4701 So. Damen Ave.

CHICAGO 9, ILL.

Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienį. Seštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Sautite: Yards 7-7381.

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRU ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždeikite LEGULO Ointment. Jų gydymo įvyatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsime ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarp pirštų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvysčių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c. \$1.25 ir \$3.50.

Pirkite valstines Chicago ir apylinkėse arba atsiųskite money order į

LEGULO, Department J

4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill

2—NAUJ

Subscription Rates:	
\$7.00 per year in Canada	
\$7.00 per year outside of Chicago	
\$9.00 per year in Chicago	
4 cents per copy	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje — pašto:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje per išsiuntimo:	
Viena kopija	4c.
Savaitėi	.25
Mėnesiui	.90
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.00
Užsieniuose:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. Canal 6-8500.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Daryti ar Nedaryti Vandenilio Bombą?

Jungtinių Am. Valstybių valdžia svarsto be galo svarbų klausimą: daryti ar nedaryti vandenilio bombą?

Šitas naujas atominis ginklas, mokslininkų nuomone, busias daug galingesnis — kai kurie sako, net 1,000 kartų! — negu atominė bomba, pagaminta iš sunkiųjų medžiagų (uranijaus arba plutonijaus). Vandenilis — angliskai, hydrogen — yra lengviausias gamtoje užtikamas elementas; jo atominis daletų susijungimas, įvykdytas milijonų laipsnių karštyje, „išlaisvina“ neapsakomai didelį kiekį energijos.

Iš vandenilio pagaminta bomba ne tikta sunaikintų gyvus ir negyvus daiktus dideliame plote, bet „užnuodytų“ orą sprogimo apylinkėje; todėl tokiomis bombomis būtų galima trumpu laiku sunaikinti ištisus miestus ir ištisas šalis. Ar Amerika privalo turėti šitokią pasibaisėtiną mirties pabūklą?

Valdžios žmonių nuomonės nevienodos. Krašto apsaugos departamentas reikalauja, kad vandenilio bomba būtų gaminama, nes jo atstovai neabejoja, kad Rusijos valdžia tą bombą anksčiau ar vėliau pasigamins. Kai bolševikai ją įsigis, tai kaip tada galės Jungtinės Valstybės apsiginti, neturėdamos šito ginklo? Stalinas nesvyruodamas panaudoję vandenilio bombą, kai tik įsai pajustų, kad Amerika nebegaali atsiginti. Jam nereikėtų neturėti jų daug. Viena bomba, su žeme suliginusi kur nors Amerikos didmiestį, išauktų tokią paniką, kad Amerika būtų priversta pasiduoti.

Bet tarpe mokslininkų, kurių patarimais vadovavo si valdžia, gamindama pirmąsias atominės bombas, vyrauja priešinga nuomonė. Jie mano, kad tų naujų bombų gaminimas, lenktynuojant su Rusija, atneš žmonijai pražūtį. Kilus naujam pasaulio karui, kada Rusija ir Amerika bus įsigijusios šitų ginklų pakankamai didelį kiekį, jos padarytų viena kitai tiek žalos, kad jos vargu ar begalėtų paskui atstatyti savo pramonę ir kultūrą. Mokslininkai bijo, kad ant jų nekristų atsakomybė dėl „civilizacijos sunaikinimo“.

Didurėje tarpe šitų dvejų kraštutinių nuomonių stovi politiniai valdžios organai — valstybės departamentas, prezidentas ir kongresas. Svarstant vandenilio bombos klausimą, jiems tenka atsižvelgti į visuomenės opiniją šioje šalyje ir užsienyje ir į tarptautinę padėtį. Jie turi galvoti, kokią reakciją išauktų vienoks arba kitoks klausimo išsprendimas — ar pritars žmonės, kurie valdžias renka; pagerės ar pablogės santykiai su kitomis tautomis, palengvės ar pasunkės Amerikos tarptautinė padėtis?

Gaminti ar negaminti vandenilio bombą, turės, galų gale, nuspręsti vykdomoji valdžios šaka, t. y. prezidentas, pasitaręs su savo kabineto nariais ir išklaūšęs ekspertų ir šiaip autoritetinių asmenų nuomones. Penktadienį prez. Trumanas taip ir pasakė spaudos atstovams: nutarsiu aš, o ne kas kitas. Bet, žinoma, įsai turi skaitytis ir su kongresu. Nutarimas daryti bombą, kurios pagaminimui reikės išleisti dvejatą milijonų dolerių, nedaug tereikėtų, jeigu kongresas atsakytų skirti pinigų šitam reikalui.

Tačiau kongresas greičiau skatins prezidentą, kad vandenilio bomba būtų gaminama, negu trukdys. Viešojo opinija stoji už gaminimą. Šitą nusistatymą labai stiprina įtakingo valdžios patarėjo pareiškimas. Bernard M. Baruch, atvykęs pereinot savaitės gale į Washingtoną, matėsi su prezidentu ir paskui, pasikalbėjęs su reporteriais, pastebėjo, kad pats sveikas protas liepias įsigyti įrankį savo gyvasčiai apginti.

Už bombos gaminimą pasisakė ir garsusis atominės energijos mokslininkas, Chicagos Universiteto prof. Harold Urey. Jo įsitikinimu, Jungtinės Valstybės privalo pradėti šitą darbą, nieko nelaukiant, kad jų nepralengtų Rusija, su kuria nėra jokios vilties susitarti. Dr. Urey mano, kad vandenilio bombos veikliausia nereikės naudoti, jeigu Amreika ją turės, nes Amerika nepradės karo, o rusai nedrįs Amerikos terorizuoti, jeigu ji bus pasigaminusi šitą ginklą.

Taigi atrodo, kad vandenilio bombos klausimas bus netrukus išspręstas teigiama prasme. Kitokios išeitės šiai šaliai tikrumoje ir nebėra, kai Rusijos agresoriai savo darbais įrodė, jogei jie yra nesukalbami.

AMERIKOS GYVENTOJŲ SKAIČIUS PERŽENGĖ 150 MILIJONŲ RIBĄ

Rašo J. BUDZEIKA

Gyventojų skaičiaus vaidmuo

Išvairių tautų ūkio išsivystymo eiga ir žlugimas parodė, kad kiekvieno ūkio klestėjimas yra glaudžiausiai susijęs su gyventojų kiekiu. Tarp įvairių priežasčių ir momentų, kurie nulemia paskiro tautos ūkio poziciją bendroje pasaulio ekonominių jėgų padėtyje, gyventojų skaičius dažniausiai vaidina pagrindinį vaidmenį. Jis daugiau žmonių, tuo gyvenė yra ūkinė veikla, tuo daugiau gaminama ir suvartojama įvairių gėrybių, didinama pramonės ekspansija, pagyvinama bendra ekonominė veikla. Visi tie procesai, kartu paėmus, sudaro sąlygas pakelti bendrą gyventojų gerovę ir gyvenimo standartą, kas yra kiekvieno tautos ūkio ir kiekvienos ūkinės veiklos paskutinis tikslas ir uždavinys. Dabartinis pasaulio vaizdas duoda tam dėsniui naujų pavyzdžių ir įrodymų, kurių aiškiausias yra Jungtinių Amerikos Valstybių ūkio gairiškasis išsivystymas paskutiniojo dešimtmečio laikotarpyje. Galima ieškoti įvairių tos milžiniškos ūkinės ekspansijos versmų ir priežasčių ir, be abejojimo, galima jų labai daug surasti. Vienas tačiau veiksnys suvaidino čia lemiamą vaidmenį ir, būtent — žmonių visuma, tų žmonių, kurie yra kiekvienos dvasinės ir ūkinės veiklos subjektas ir objektas, — tų žmonių, kurie lemia gyvenimo eigą, yra gyvenimo turinys ir patys tame gyvenime dalyvauja.

Amerikos gyventojų skaičiaus raida

Amerikos gyventojų skaičiaus raida yra labai įdomi, nes ji pergyveno eilę įvairių formų, kurios buvo svetimos kitų tautų augimui ir kurios charakterizuoja staigų ir greitą milžiniško kontinento įsijungimą į pasaulinį ūkį. 1790 metais, pirmojo gyventojų surašymo metu, tuometinėje unijos teritorijoje gyveno nepilni 4 milijonai gyventojų. Šiandien tas skaičius peržengė jau 150 milijonų ribą ir nuolat sparčiai auga toliau. Gyventojų prieauglio intensyvumas buvo stipriausias pirmaisiais dešimtmečiais. Laikotarpyje nuo 1790 iki 1860 metų per vieną dešimtmetį priuagdavo 32—37% bendro žmonių skaičiaus. Vėliau intensyvumas pradėjo mažėti ir 1900—1910 metais jis siekė 21%, didžiosios depresijos metu 1930—1940 metais buvo nukritęs iki 8%, paskutiniame dešimtmetyje vėl pakilo iki 11%. Absoliutiniai tačiau skaičiais matuojant, didžiausias prieauglis pasireiškė 19 amžiaus pabaigoje ir 20 amžiaus pradžioje. Mat, didesnis žmonių skaičius duoda didesnį prieauglį, nors intensyvumas gali būti mažesnis. 19 amžiaus bėgyje didžiausią prieauglį davė imigracija iš Europos, kurioje milijonai jaunų žmonių dėl ekonominių sunkumų ar politinių persekiojimų aplėdo senąjį pasaulį ir ieškojo laimės naujoje turtingoje tėvynėje. Amerikos mokslinėje literatūroje daug prisiginčyta, kurią dalį sudaro imigrantai, kurią gi natūralius prieauglis. Bendrai priimama, kad 1780—1920 m. laikotarpyje baltųjų gyventojų prieauglio (92,5 milijonai) 42% sudarė natūralinis gyventojų prieauglis, gi 58% sudarė imigracija iš užjūrių, įskaitant tos imigracijos atatinamą natūralinį prieauglį. Bendrą gyventojų skaičiaus raidą pavaizduoja ši lentelė:

1790 m. —	3,929,214 gyv.
1830 m. —	12,866,020 "
1870 m. —	38,558,371 "
1880 m. —	50,155,783 "
1890 m. —	62,947,714 "
1900 m. —	75,994,575 "
1910 m. —	91,922,266 "
1920 m. —	105,710,620 "
1930 m. —	122,775,046 "
1940 m. —	131,869,275 "
1949.XII. —	150,100,000 "

(apyl.)

Gyventojų prieauglis ir pasikeitimas krašto gyvenime

Gyventojų prieauglis yra lydimas įvairių stambiaus masto pasikeitimų bendrame krašto gyvenime. Pirmoje eilėje tenka atkreipti dėmesį į naujas dideles migracijas, naujų ūkio sričių kūrimą ir pasikeitimus miestų ir kaimų gyventojų skaičiaus santykių.

Amerika yra didelis ir platus kraštas, kur randamos įvairių klimatų, kultūrų ir ūkio sričių su skirtingomis gyvenimo ir ūkininkavimo formomis. To milžiniško kontinento ribose visą laiką, pirmiaisiais piligrimais 17 amž. pradedant, vyko didelės vidaus migracijos, kurios nukėlė civilizacijos ribas iki tolimojo Pacifiko krantų ir pakeliui kolonizavo visas to didelio krašto teritorijas, sukurdamos eilę didelių ir stambių ūkio sričių. Tų migracijų rezultate didžioji gyventojų dalis susikonscentravo rytinėse ir vidurinėse valstybėse, kur gyveno per 59% visų Amerikos gyventojų. Pietinėse valstybėse, kurios yra labiausiai atsilikusios, gyvena 28%, o tolimose vakarų ir šiaurės vakarų valstybėse 13% bendro gyventojų skaičiaus. Šiandien šis vaizdas yra pasikeitęs. Rytinės valstybės, stipriausios iki šiol pramonės ir finansų tvirtovės, neberodo jau tokio didelio ekspansijos laipsnio. Jų geografinė padėtis tapo nesaugi ir didžioji pramonės koncentracija tose srityse būsimąjo atominio karo atveju bus pirmuoju priešo taikiniu. Tų veiksmų įtakoje kapitalas ir žmonės pradeda ieškoti naujų plotų ir veržiasi į naujas sritis, pirmoje eilėje į tolimus vakarus ir atsilikusius pietus.

Tolimi Vakariai

Pacifiko krantai — saulėtoji Kalifornija ir Oregonas — yra tos sritys, kurios rodo žymiausią gyventojų prieauglį ir didžiausią ūkio išsivystymą iš visų Amerikos valstybių. Jau 19 amžiaus būvyje jos buvo plačių migracijų tikslas, ką charakterizuoja garsus anuo metu posakis: "Turn your face to the Great West, and there build up a home and future". Paskutiniaisiais laikais ta tendencija dar stipriau pasireiškė. Nuo 1940 iki 1949 metų gyventojų skaičius Kalifornijos, Oregono ir Washingtono valstybėse padidėjo 56% iki 14,5 milijono gyventojų. Ne vien tik malonus klimatas ir gražūs vaizdai vilioja naujus plėčius ir tas sritis. Neišnaudojamos krašto galimybės, besikuriant nauji pramonės ir prekybos centrai, palanki prekybinė padėtis — tai yra tie magnetai, kurie traukia energingus ir laimės ieškančius jaunus žmones į tuos bepradėdantius žydėti kraštus. Pradžią tam naujam ir gaivališkam judėjimui davė karo sąlygos ir karo ūkio pasireiškimai. Karo metu Kalifornija buvo tapusi baze karinėms operacijoms Tolimuose Rytuose. Čia koncentravosi visa kariuomenė, siunčiama į Rytų Aziją, ir toji pramonės dalis, kuri dirbo tos kariuomenės reikalams. Tuo būdu greitai laiku Vakaruose išaugo didelė laivų, lėktuvų,

automobilių ir laivininkystės pramonė, kuriai sukurti valstybė suteikė 1 bilijoną, gi privačios firmos 400 milijonų dolerių kreditą. Karui pasibaigus ši ekspansija smarkiai vystosi. Nuo 1940 iki 1948 metų naujų žmonių skaičius pakilo 31.9%, gi atatinamas nuosimtis visai Amerikai yra 22.2%.

Pietų valstybės

Labiausiai iki šiol atsilikusios buvo pietinės valstybės. Tai yra tipiški žemės ūkio kraštai su medvilnės bei cukraus monokultūrom, kur didelę gyventojų dalį sudaro negrai, dar nevisai pilnai įgiję visas pilietines laisves. Atlyginimai tose valstybėse yra patys mažiausi iš visų Amerikos sričių. 1947 metais vidutinės metinės piliečių pajamos siekė tik 883 dolerius, tuo tarpu rytinėse pramonės srityse arba naujai klestinčiose Vakarų valstybėse metinės pajamos siekė 1,559 dolerius, t. y. beveik du kart daugiau. Tas faktas buvo svarbiausia priežastis, dėl kurios pietinės valstybės nerodė iki šiol jokios pastebimos ūkinės pažangos. Nuo 1940 metų, t. y. nuo karo pradžios, pietinės ir rytų-pietinės valstybės irgi pradėjo keisti savo vaizdą. Bendras kraustymanis ir naujų sričių kūrimo įkarštis pagavo ir atsilikusius pietus, kurie rezultate jie galės ateityje iškilti į turtingasias krašto sritis. Paskutiniojo dešimtmečio metu, čia išaugo stipri naftos, chemikalų ir tekstilės pramonė. Texaso sritis produkuoja dabar 44% visos Amerikos naftos ir visą laiką didina savo gamybą. 1940-1948 metų laikotarpyje tose srityse naujų žmonių skaičius padidėjo 38.1%, lyginant su Amerikos vidurkiu 22.2%. Pietų sričių besikuriantis pramonės numatomas didelis perspektyvos atečiai, todėl daug kapitalo ir žmonių mėgina ten laimės, tikėdamiesi sukurti naujus pramonės ir turto centrus.

Didmiesčių augimas

Gyventojų skaičiaus nuolatiniis ir stambiais didėjimas išauktė dar kitus procesus, kurie lygiai kaip minėtas kraustymanis ir vakarus, keičia Amerikos ūkio vaizdą ir duoda jam visai kitokį atspalvį. Svarbiausias tų procesų yra aiškios Amerikos miestų augimas ir su tuo susiję pasikeitimai tautos ūkyje ir militariuose planuose.

New Yorkas, Chicago ir kiti garsūs didmiesčiai iki šiol nebuvo laikomi tipiškais Amerikos miestais, nes ilgą laiką Amerikos gyventojų skaičiuje persvarą sudarė kaimų ir mažųjų miestelių gyventojai. Visą 19 amžių Amerika buvo skaitoma tipišku žemės ūkio kraštu ir dar 1900 metais 60% visų gyventojų gyveno kaimuose. Šiandien tas vaizdas yra jau pasikeitęs. Kaimai ir mažieji miesteliai nebevaldina jau tokio vaidmens, kaip prieš kelis dešimtmečius, gi didmiesčiai susemiau vis daugiau gyventojų ir pradeda diktuoti bendrą gyvenimo formą visam milžiniškam Amerikos kontinentui. 1940 metais kaimuose gyveno jau tik 43%, miesteliuose iki 25,000 gyv. 17% ir miestuose 40% visų krašto gyventojų.

Miestų koncentracija ir augimas išauktia didelius pasikeitimus gyvenime ir žmonių santykiavimo formose. Natūralios formos išnyksta ir užleidžia vietą mechanizuotam gyvenimo būdai, kuris naudoja visus galimus technikos išradimus tų milžiniškų žmonių susikaupimų tarpusavio gyvenimui tvarkyti. Gyvenimas darosi labai komplikotas, supainiotas ir priklauso nuo įvairių mašinų ir įrengimų, gi paskiro žmogaus veikla tampa vienos didžios mašinos mažą dalelytę, kuri yra įpinta į šį

(Nukelta į 5-tą psl.)

LIETUVOS GIRIŲ MILŽINAI

K. SCEŠNULEVICIUS

(Tęsinys)

MISKŲ DEPARTAMENTAS BOLŠEVIKŲ OKUPACIJOS METU (1940—1941)

Rašo M. Jameikis

Vadinas, ir komisijos narių tarpe buvo nekomunistų, tačiau po to pašnekėsio užklaustasis labai vengė susitikimo.

Lankėsi ir medžioklės instruktorius, kuris sakėsi lankysias ir kitas „naujas“ respublikas. Prašėsi supažindinamas su medžioklės įstatymais ir medžioklės ūkiu. Kai patyrė, kad įstatymai kurį laiką draudžia medžioti opšrus (barsukus), tai jis, rodydamas išmintį, ėmėsi įrodinėti, kad toks draudimas yra visiškai nesiorientavimas medžioklės ūkio tvarkyme. Opšrus, anot jo, turis būti dieną ir naktį apskritus metus medžiojamas.

Idomu, kuo tas gyvulys sovietinei santvarkai nusikalto. Ar tik nebuvo jis įtartas prasilenkimu su generaline linija?

Jau misų pramonės komisariato laikais lankėsi atskaitomybei suderinti komisija, o vėliau misų tvarkos kontorai organizuoti komisija. Atrodo, kad Gudkovo žodžiai — didelis noras aplankyti Lietuvą ir pagyventi joje — buvo plačiai pasklidę Maskvoje ir kiekvienos valdybos suinteresuoti asmenys kombinuodavo „rimtus“ argumentus, kad tik išsirūpinus komandiruočių ir Pabaltijo kraštus.

Rodos, 1941 metų pradžioje pasirodė ir pats svarbiausias Maskvos egzempliorius — SSSR medžio pramonės liaudies komisariato atstovas — draugas Ponomarev. Jis, spėtina, turėjo ir Maskvos CK VKP(b) direktyvas, nors oficialiai ėjo misų valdybos pavaduotojo, o komisariatui susiorganizavus — vicekomisaro pareigas. Ir pirmose ir antrose pareigose būdamas pavaduotojas ir gaudamas po algą, stengėsi santūriai diriguoti, bet ilgai ylos maiše nepaslėps, ir įsakymą, kuriuo buvo paskirstytos kompetencijos, išleido ne komisaras Glušauskas, bet Ponomarev. Komisariato užkulisėje buvo kuždamas, kad komisariato vadovai nesutaria, nes Maskvos „svečiui“ nedviprasmiškai buvo primintos jo kompetencijos ribos.

4. MISKŲ VALDYBOS SANTYKIAI SU APLINKUMA

Paskelbus įsaką, kad ministerijos panaikinamos ir steigiami komisariatai, kartu buvo įsakyta organizuoti pagal SSSR kuralį ir tokios įstaigos, kurios buvo SSSR, bet nebuvo Lietuvoje. Tad ištisa eilė buvusių Lietuvoje įstaigų buvo išardyta ir sukurti ar tai komisariatai, ar valdybos, ar trestai bei kontoros. Iš misų departamentu buvo išimti vandenys ir suorganizuotas žuvų sektorius bei gamybos realizavimui žuvų trestas, Maisto Pramonės komisariato ribose. Taip pat liko išimtinai durpynai ir suorganizuota durpių trestas. Apkarpius taip pertvarkytą Misų Dep-tą, atrodo, darbai turėjo sumažėti, bet toli gražu taip neatsitiko.

Iki bolševikmečio Misų Departamento vyriausiasis uždavinys buvo auginti misų ir jo produktą — medieną — realizuoti. Nuo šių uždavinių ir misų valdyba nebuvo atpalaiduota, tačiau jos organizacija ir santykiai su kitomis įstaigomis taip susinarpiojo, kad kompetencijos ribas sunku buvo beartizgyti.

Tampriausie ryšiai buvo palaikomi su vad. valstybinio plano komisija, kuri buvo visų tarybinio organizmo ir variklis ir stabdis.

CK VKP(b) išleido dekretą, kuriuo buvo skatinamos visos imonės didinti savo produkciją. Pramonės komisariatas, turėdamas savo žinioje visas nacionalizuotas medžio perdirbimo ir apdirbimo imones, kūrė fantastiškus medžio apdirbimo planus ir per planavimo komisiją reikalavo iš misų valdybos milžiniškų medienos kiekių. Misų valdyba spyrsi nepajėgianti tokios paklausos patenkinti.

Susidariusiai padėčiai aptarti, valst. plano komisijoje buvo kviečiami žinovų posėdžiai, kur buvęs Misų Departamentas buvo teisiamas, kad nemokėjęs ir nesugebėjęs misų ūkio tvarkyti. Tokių nuomonių reikėdėjai buvo misų ir medžio pramonės profesinės sąjungos atstovai, kurie nepriklausomai laikais daugiausiai buvo misų pirklių „šėporiai“ — dešimtininkai. Bolševikams atėjus, jie tuojau susiorganizavo ir profsąjungą, ir aktingieji joje užėmė vadovaujamus postus bei ryžosi žinovų vardu kalbėti. Didesniam įspūdžiui sudaryti tie „šėporiai“ patarėjais kvietėsi ir buvusius savo darbdavius, kurie, norėdami „darbininkų valdžiai“ įtikti, pūsdavo vienon didon su dabartiniais valdovais. Nors visi mokėjo kalbėti lietuviškai, bet paprastai griebdavosi rusų kalbos. Rimto priekaišto nei vienas nepareiškė, bet kalba paprastai sukdavosi apie kaltinimą, kad buvo negerai buržuaziniiais laikais Misų Departamento dirbta, bet ir šiuo metu, atseit bolševikmečiu, tų „specų“ nenorima įsileisti misų ūkio tvarkyti.

Nežiūrint į rimtus misų valdybos argumentus, spaudimas priimti siūlomus „specus“ iš įvairių įstaigų buvo didelis, ir misų valdybos direktorius priėmė, atrodo, šventos ramybės dėliai, tris statinių šulų tašymo „žinovus“ (Kaganą, 13.6 išvežtą į Sibirą, Rezniką ir kt.). Šmeižtų požūrių puolimas sumažėjo, bet medienos patiekimo prasme nesumažėjo. Ir kai komisijoje reikėlas nebuvo teigiama prasme sutartinai priimtas, reikalas perėjo į komisarų koluarus, kur buvo rastas modus vivendi, būtent: misų valdyba 1940—41 metams įpareigojama reikalaujamą medienos kiekį pateikti, o ateityje bus rūpinamasi perkirtimus išlyginti, sumažinant kirtimą, o planui įvykdyti mediena bus parūpinta iš „brolisų respublikų“.

Dėl to kirsta daug spygliuotos medienos pramonės imonėms, bet nuo sumažinimo kirsti lapuočių taip pat neatsisakytą. Tuo būdu, sakysime, Lietuvos teritorijos ribose bebuvo likęs tik vienas degtukų fabrikėlis, kuriam apytikriai galėjo pakakti 1000 ktm. drebulinių rastų, tačiau tai medienai valstybinio plano komisija patiekė, berods, 10,000 ktm. reikalavimą, nes ja turėjo būti aprūpintos Gudijos degtukų imonės ir iš ten Lietuvos TSR turėjo gauti ne degančių, bet smilkstančių degtukų. Lietuvoj gaminti degtukai buvo vežami į SSSR. Be to, dalis tų rastų turėjo būti atiduota avansu Gudijai už kada nors gausimą spygliuočių medieną.

(Bus daugiau)

GARSINKITĖS „NAUJIENOSE“

PASIZVALGIUS TARYBINĖS LITERATŪROS PUSLAPIUOS

(Tęsinys iš "Literatūros")

A. Venclova rinktinuose apsakymuose "Medis ir jo atžalos" (1947 m.) nori nuteigti Lietuvos darbininkus, jog okupantams kraštą pavergus, gyvenimas yra daug geresnis. Apsakoje "Tėvas" to geresnio gyvenimo nuotaika taip sudaroma: "Jokūbas Glemža buvo kaunietis darbininkas. Šančiuose, ties pačiu Nemunu, vyšnių sodelyje paskendusi, vijokliais apipinta stovėjo mažutė jo trobelė — iš viso pora kambarių ir virtuvė. Naujais išmušalais iškljuotos sienos, stikliniam priebutyje stovėjo dviratis, spinta su dideliu veidrodžiu, senas laikrodys su svarais, kuris jį kas rytą žadindavo keltis į fabriką. Tarybiniais laikais buvo paskirtas fabriko centro vedėju. Dabar anksčiau keldavo, anksčiau eidavo į darbą, vėliau grįždavo, tačiau jis jau tū dar didesnę laimę — jis matė, kad juo pasitiki, kad ne be reikalo sėdėjo porą metų kalėjime už streikų organizavimą..."

Sunku tikėti, kad apyskaitės didvyris, organizuodamas streikus Nepriklausomoje Lietuvoje, būtų norėjęs kuo būtu įvestas ilgesnis darbo laikas, blogesnės darbo sąlygos ir daug menkesnis darbininko atlyginimas! Te pamėgina darbininkas Tarybinėje Lietuvoje pastreikuoti — tuoj Sibiro pakviestas...

Kaip jau esu minėjęs, visi tarybinės Lietuvos rašytojai yra įpareigoti rašyti aktualiais klausimais. Tad ir rašytojas J. Paukštelis išspausdino veikalą "Audra ateina". Dėl šio veikalą "Tiesa" 1949.6.15 Nr. 140 taip pasisako: "Autorius J. Paukštelis pasirenka nors ir ne naują, tačiau sudėtingą gyvenimo aktualią temą — klasių kovą buržuazinėje Lietuvoje, ryškiai parodydamas buržujų veidą, iškeldamas komunistų partijos vaidmenį, vadovaujant darbo žmonių kovai prieš išnaudotojus".

Nemelagingas istorikas visai be vargo galės parodyti Lietuvos komunistų partijos vaidmenį ligi bolševikų okupacijos ir okupacijos metu, nes Kvislingų tarnyba, ar Maskvai ar Hitleriniam Berlynui, yra visur vienoda.

Be nedaugelio išspausdintų vadinasios "grožinės" literatūros veikalų, Lietuvoje dabar masiškai gaminamas, t. y. verčiamas iš rusų kalbos agitacinio pobūdžio šlamštas. Ir leidžiamas bolševikinėje Lietuvoje literatūros žurnalas "Pergalė" be didelio vargo užpildomas verstinais dalykais arba labai aktualia lietuviška agitacine medžiaga.

Jau kelinti metai, kaip Lietuvoje naikinami savarankiški

ūkinkai ir prievarta suvaromi į vadinamuosius "kolūkius". Ir šitas nuožmus Lietuvos ekonominio gyvenimo procesas turi atsispindėti grožinės literatūros lapuose. Kažkoks Avyžius "Pergalėje" Nr. 6, 1948 m. taip rašo apie kolektyvinį ūkį: "Kolektyvinis ūkis "Pirmyn" susiorganizavo 1947 m. pavasarį. Šapnagų dvarininkas Kiršėnas, 16 Lietuviškai Divizijai veržiantis į Šiaulius, suspėjo pasprukti su vokiečiais. Jis pasigrobė geriausius gyvulius, kai kurias mašinas, sugadino ūkio inventorių, bet žemė liko". Čia norisi prisiminti aukščiausio paminėto rusų rašytojo Ilja Erenburgo veikalas "Laiko viza", kur jis aistringai pajuokia lenkus, kad pastarieji visus Lenkijos (jau nepriklausomos) blogybes, net naujų kalėjimų statybą, nori primesti caro laikų režimui. Taip ir čia, Avyžius visas kolektyvinio ūkio blogybes suverčia buvusiam dvarininkui, kuris ne tik suspėjo pakabinti nuo besiveržiančios lietuviškos - bolševikinės divizijos, bet ir pasigrobė visus geriausius gyvulius ir ūkio mašinas. Matyti, kad tasai Avyžius, kurį beturi supratimą apie ūkio mašinas ir pabėgimo sąlygas anuo metu, kad rašo tokias nesąmones. Žmonės bėgdami nuo bolševikų, rūpinosi gyvybę išgelbėti, bet ne mašinas.

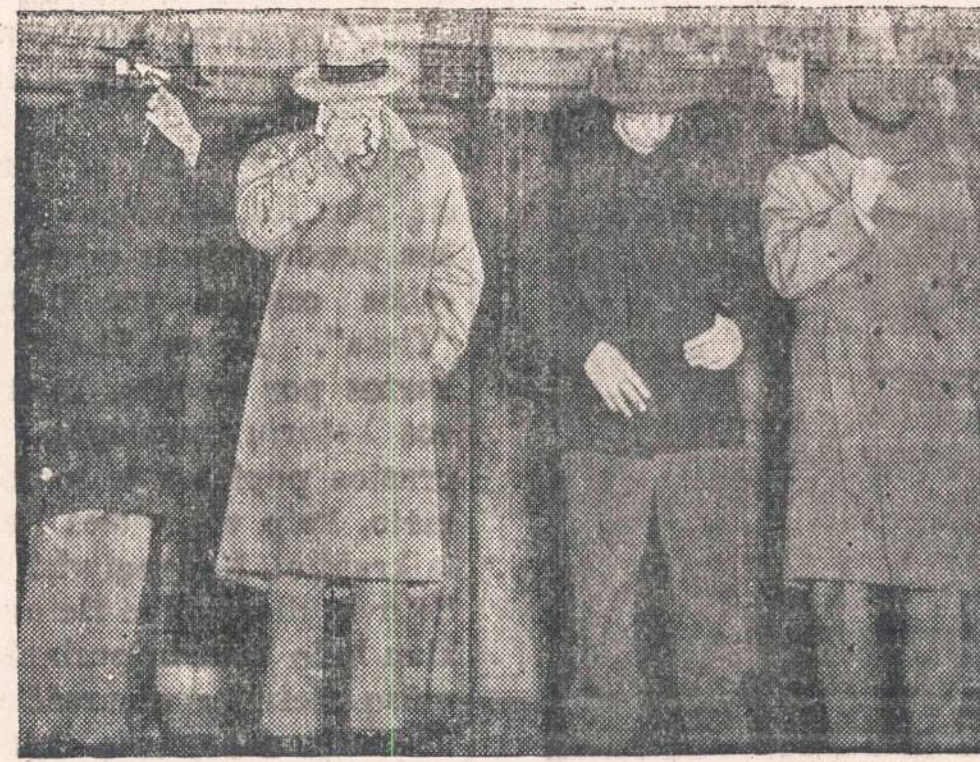
Iš viso "Pergalėje" originalių grožinės literatūros veikalų labai nedaug, tačiau verstinės prozos ir poezijos pakanka. Verta nors trumpai peržvelgti kokia kuryba norima penėti ir perauklėti Lietuvos inteligentiją. Juk "Pergalė" ne kaimui skirta! Poetai posmuoja pagyros žodžius didžiajam kraugerui Stalinui, kurie sukelia ne pasigerėjimą, bet tiesiog pasišlykštinimą. Šiame "Pergalės" numeryje yra išspausdinta gudų poeto Jankos Kupala giesmė apie Staliną. Čia cituoti tas visas "himnas" būtų perilgas, tad pasistengsiu pateikti būdingesnes to eilėrašcio vietas:

"Istatymus liaudžiai protin-gus kuri Tu,
Jie atneša laimę pasauliui,
Tau žengiant ir pančiai ver-gijos nukrito
Kelius Tu nutiesiai saulėn",
arba
"Tau valdant subręsta mūs sodoose vaisiai
Ir sausras ir liūtys daugiau nebe baisios",
ir pagaliau—
"Tautoms Jis amžiams įsta-tymus kuria—
Kas buvo, kas bus kada nors ir bet kur,
Jo žodžiai saulutės mums šilimą turi
Ir ateitį šviesią ir laimę mums buria,—
Tautoms Jis ir amžiams įsta-tymus kuria".

Ar beįmanomas didesnis žmogaus liaupsinimas. Čia jau daugiau negu garbinimas. Stalinas jau sudievinatas... Jis padarytas dievu žemėje, nes jis "valdas ir sausras ir liūtis" ir t. t. Net senovės Egipto, Babilonijos, Makedonijos, Persijos valdovai, kurie atstovavo žemėje dangiškuosius reikalus, nebuvo jau ypatingiau garbinami kaip Stalinas, ir jie neturėjo už jį didesnės galios. Juk ir jis "kuria įstatymus amžiams ir tautoms".

Kur toliau eiti? Čia jau ne Stalino, tautų pavergėjo, genia-lumas garbinamas, bet tik jo bukaprotystė liaupsinama. Svei-kas protas tokių "garbinimo" ribų nebeleisti.

"NAUJENOS" — NĖSSEMIA-MAS ŽINYNIO IR ISMINTIES SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAI- TYTI IR PLATINTI

Federalinės valdžios agentai suėmė grupę pinigų klastotojų. Prokuroras Irving H. Saypol sako, kad pirmą kartą pavyko sučiupti tokią didelę ir taip gerai sudarytą klastotojų organizaciją. Paveikslė matome Anthony Chiarella, Vincent Palmisano, Anthony Pietranicello ir Joseph Nardone, ie pardavinėjo dolerius po 20 centų.

NACIŲ PAREIGŪNAI IR DEŠROS

Atsimenu vieną atsitikimą iš Lietuvos vokiečių okupacijos metų.

Kada buvo spiriami Lietuvos ūkininkai duoti vokiečiams rekviziciją, vienas ūkininkas mažai tedavė mėsos. Vieną dieną atvažiuoja pas tą ūkininką du žandarai daryti kratos. Pirmiausia pradėjo nuo kamino, kur ūkininkas rūkė prisidirbęs daug dešrų. Ūkininko žmona, belakstydamą po kambarius ir besilėpdama kitus mėsiskus dalykus, netikėtai užmynė ant pamestos išpūstos kiaulės pūslės, kuri taip garsiai sprogo, kad žandarai atsitraukė nuo kamino ir paklausė kas čia šovė.

Ūkininkas pasakė, kad visas namas yra banditų (rusų partizanų) apsuptas. Žandarai išsigaudo pas ūkininką juos paslėpti. Ūkininkas žandarus suleido į kamara, gerai užrakino, o dešras iš kamino išnešė ir dirvoj užkasė. Žandarai tūnojo kamaroje be kvapo. Kada ūkininkas atrakinio kamara ir žandarus išleido, jie klausė, kas čia taip prieangy brazdinosi ir trankėsi.

Ūkininkas pasakė, kad banditai visą laiką ieškojo vokiečių, nes matė kaip jie atvažiuo, žandarai labai dėkojo ūkininkui už išgelbėjimą, kratos jau nedarė, bet mėsą liepė vistic atvežti, nes kitą kartą jie atvažiuosį visas šimtas ir su pačiu flureriu, o tada jie jau nebijojo banditų, padarysį kratą ir iš ūkininko viską atimsia.

Kiek vėliau jau pats ūkininkas buvo vokiečių gaudomas už nedavimą rekvizicijos. Eidamas į kitą sodžį, jis netikėtai ant kelio susitiko prisėdusį žandarų vežimą. Tame vežime buvo vienas iš tų, kuriuos tas ūkininkas "išgelbėjo" nuo banditų. Žandaras pažinęs ūkininką, susistabdė jį ir norėjo sumti. Ūkininkas, matydamas, kad neišsikuks, pats pradėjo bėgti prie žandarų vežimo ir rėkti "banditai, banditai".

Žandarai susidomėjo padėtimi ir klausė, kas atsitikt. Tas kiek mokėdamas vokiškai pradėjo aiškinti, kad pas jį atėjo rusų partizanai varo iš tvarto paskutinę kiaulę, kurią jis norėjęs vežti vokiečiams. Net jį patį norėjo išsivaryti. Žandarai, pamiršę savo reikalus, kur jie važiuo, liepė ūkininkui eiti prie savo namų, patys pasuko į miestelį, sakdami, kad tučiuo-

jau atvažiuosį su didesne jėga. Žandarai greitai atvažiuo, bet nei partizanų, nei ūkininko nerado, nes ūkininko buvo su žmona susimokinta ir pasislėpta. Žandarai klausė, kur tie banditai ir ūkininkas. Žmona atsakė, kad partizanai išsivare paskutinę kiaulę, išsivare paskutinę mėsą ir ūkininką kartą išsivare. Žandarai, apžiūrėję tvartą, kamina ir kada nieko nerado įpykė šerė lazda ūkininko žmonai per galvą, rėkdami: girdi, kodėl neišsivare tavęs, boba, o išsivare kiaulę. Mums reikalingos ne senos bobos, o kiaulės ir kiti gyvuliai.

Daugiau pas tą ūkininką žandarai negatvažiuo, ir taip jis išsaugojo maistą, atseit, išsaugojo nuo bado ir nuo nacijų kalėjimo. V. Soltanas

Dirbtinas vėjas

Clevelando Lewis Flight Propulsion Laboratory yra įtaisytas galingas dirbtinis vėjas. Tą vėją sudaro atitinkami elektros motorai 87,000 arklių pajėgumo. Kompresorius turi du milijonų kubinių pėdų ir sveria 75 tonas.

Tas dirbtinis vėjas reikalingas lėktuvų bandymui.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbėti gijimui. Taipgi vartojamas nuo eozema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

1950 METAI BUS GERI METAI
Pasidėkite savo sutaupus saugioje įstaigoje, kuri neša gerus dividendus. Jūsų indėliai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Duodame paskolas su mažais mėnesiniais atmokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 SO. HALSTED STREET
Tel. Haymarket 1-3317

PLANINGAS TAUPYMAS NEŠA GERĄ PELNĄ
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
2202 W. CERMAR ROAD CHICAGO 8, ILL. Phone: VIRGINIA 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Amerikos gyventojų skaičius peržengė 150 milijonų ribą
(Tęsinys iš 4-to psl.)

milžiną ir kiekvienoje smulkmenoje turi prisitaikinti prie jo reikalavimų ir nenumatytų kaprizų.

Krašto ūkio decentralizacija

Ši toli pažengusi gyventojų koncentracija ir didelių žmonių masių pajungimas didelių miestų mašinai, kelia didelį susirūpinimą krašto ateitimi karo atveju. Milžiniška susisiekimo priemonių pažanga paskutiniame dešimtmetyje ir atominų bombų gamyba Rusijoje atidarė Amerikos edrve prieš ginklams, kurie gali sukoncentruoti savo veikimą į stambiuosius krašto ūkio ir gyventojų susikaupimus ir tuo būdu suduoti milžiniškus smūgius Amerikos karo mašinai pirmosiomis karo valandomis. Visa tai verčia kreipti didelį dėmesį į krašto ūkio decentralizaciją. Daugiausia toje srityje galėtų nuveikti valstybės veikla, kadangi privatus imonininkai visuomet stiegs naujas įmones didelį ūkio centrų ribose, ką diktuoja racionalūs ūkininkavimas. Amerikos ūkio ir didžiųjų miestų decentralizacija tampa šiandien viena svarbiausių Amerikos gyvenimo problemų, tačiau toje srityje iki šiol nedaug yra nuveikta.

Amerikos tauta, savo gaivališku augimu parodo turinti savyje daug jaunatvės ir didelės ekspansijos galios. Reikia tikėtis, kad ši Amerikos tautos ypatybė, paremta jos gyventojų darbštumu ir energija ir paildyta senosios Europos dvasine kultūra lems pasaulio politinę ir ūkinę raidą būsimųjų dešimtmečių bėgyje.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJENAS"

A. L. D. D. NARAI
Tel. Virginia 7-5553
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1-3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone RRepublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060
Prima kasdien nuo 9-11 val. ryto, o antradieniais ir ketvirtadieniais taip pat nuo 7-9 val. vakare.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave. Tel. Commoqore 4-1187.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-3:30 val. vakare.
Sėdadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel.: PULLMAN 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELY 3-7330
Namų tel. BRUNSWICK 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROSPECT 6-1930
Jei neturite viršutiniai telefonai, Sautik Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(netoli Sacramento Ave.)
2951 WEST 63rd STREET
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 4-7899
Namų Tel. HILLTOP 5-2557

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 4-5849
Rezidencija HEMLOCK 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30-4; 7-9 vakar.
Treč. ir Šeštad. tikai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuviai Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Jis val.: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 vak. Šeštad. nuo 2-4 p. p. Trečiad. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROSPECT 6-3838
Resid. Tel.: VIRGINIA 7-2421

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
(kampas Halsted ir 35-tos gatvės)
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 vak. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais; ketvirtad. ir priešpiet tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00-12; 2-6; 6:30-8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir Šeštad. vak. uždaryta

Dr. J. W. Kadzewick
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10549 SO. BELL AVENUE
Pacientai priimami tikai pagal susitarimą.
Telefonas: HILLTOP 5-2626.

"NAUJENAS" skaito visu srovių žmonės: darbininkai, biznieriiai, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai.

Ofiso ir Namų Tel. GROVEHILL 6-1888
DR. WALTER J. KITSUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuviai Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.
Emerg. Tel. KEDZIE 3-2868

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Lafayette 3-3210
Val. pirm., antrad., ketv. 12-2:30
6-9 vak., penkt. ir šešt. 12-2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antrad., ir ketv. 3-5 v.v. trečiad. penkt. ir šeštad. 3-8 v.v.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč., šeštad. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GROVEHILL 6-1321
Rezid. Telefonas: HEMLOCK 4-5532

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CALUMET 5-7358

KITATAUCIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Parsikėlė į naują ofisą
4740 So. Ashland Ave.
(2-tos lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 7-0554
Jei neturite šaukimo Res. Tel.: MIDWAY 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmadien. nuo 10 val. iki 12 diena

INCOME TAKSUS PILDO
J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
2401 West 63rd St.
Phone WALBROOK 5-7711

CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užvaldymais ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS BALDUS
— IS —
PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVIŲ
SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKU BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Leagviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAFAYETTE 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VICTORY 2-4226
CHICAGO, ILL.

LITHUANIANS
THEY ARE 900,000 STRONG OVER HERE
Are They Eating Food, Wearing Clothes, or Hats or Shoes Made or Sold by YOU?
TALK TO THEM THROUGH THE
NAUJENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Tel. CANAL 8-5000
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
"NAUJENOS" YRA JOSU GERIAUSIAS DRAUGAS — UŽSIRASYKITE JAS

AUKSINĖS ŠAKNELĖS
Auksinės Šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vaisias nuo kataro, bal-tųjų, skėlos nubė-gimo, gimdos nu-slugimo, akių už-degimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skil-vio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Auksi-nės šaknelės veikia tikrai ne-sveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakytą, bet taip sakoma visokiose dak-tariškose knygose. Puodukas sutrintų Aukšinių šaknelių, gerti po čerktelę kelis kartus per dieną, arba plauti sergančias kūno dalis. Svaras Auksi-nių šaknelių kainuoja \$15.00. Perkant mažiau, uncija kainuo-ja \$1.00.
ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

KALĖJIMO KULTAS

Anglijos įtakingame liberalų "Manchester Guardian" laikraštyje neseniai buvo spausdinamos įdomios diskusijos apie priverčiamojo darbo stovyklas Sov. Rusijoje.

Šioms diskusijoms progą suteikė tuo klausimu vykę ginčai žem. rūmuose ir spaudoje. Parduoto tuo klausimu anglų spaudoje pasisakyti ir "užsipelnes mokslo darbininkas", SSSR Mokslo Akademijos narys korespondentas, Tarptautinės Demokratinių Teisinių Draugijos vicepirmininkas Dr. A. N. Trajnin.

Laiškas iš Maskvos

Savo "laiške iš Maskvos" Dr. A. N. Trajninai rugpjūčio 29 d. rašė:

"Visų pirma: pataisomojo darbo kodeksas reguliuoja žmonių, nuteistų už nusikaltimus, gyvenimo būdą ir sąlygas, tad neturi ir negali turėti nieko bendro su kokių nors kitų žmonių darbo sąlygomis.

"Vakarų Europoje ir Amerikoje vyraujanti baudžiamoji sistema nuolat tebėra kalėjimas — vienišas kalėjimas, apskritai, maišytas kalėjimas ir t. t. Sovietų teisė sprendžiamai atmetė šį "kalėjimo" kultą". SSSR baudžiamoji sistema remiasi darbu. Darbas yra nepakeičiamas veiksnys pataisomojo stovyklinėje sistemoje. Tiesa, sprendimas, nuteisias ir pataisomąją darbo stovyklą, reiskia laisvės atėmimą.

Bet tas laisvės nustoymas turi kitą charakterį, nei laisvės netekimas vakarų Europoje ar Jungtinėse Valstybėse. Ten kalėjimas yra atskyrimo vieta, visiškai atitvėrimo nuo išorinio pasaulio ir kitų kalinių vieta. Nusikaltėliai, pasodinti SSSR pataisomojo darbo stovyklose, dalyvauja naudingame darbe; jiems leidžiama turėti sąlytį su kitais kaliniais ir laisvai judėti stovyklos rajone. Pataisomojo darbo stovyklose darbas yra privalomas tik tiek, kiek privalomas yra praverčiamajam ir nusikaltėlio pataisymas. Nuteistojo darbas turi suorganizuotą charakterį.

Garsiojo kodekso paragrafai

Toliau, įrodinėdamas, kad priverčiamasis darbas SSSR tikrai pataiso "nusikaltėlius", Dr. A. N. Trajninai rašo:

"Štai keletas pataisomojo darbo kodekso paragrafų: Kalinių darbas turi būti suorganizuotas, kad palaikytų jų profesines, kvalifikacijas ir tobulintų arba kad įgytų naujų kvalifikacijų asmenys, neturį jokios profesijos.

Pasodinimas pataisomojo darbo stovykloje yra, savaime suprantama, bausmė, bet ne taip varginanti, kaip uždarymas kalėjimo celyje, kas praktikuojama vakarų Europos kraštuose, kur žmonės "gyvi laidojami". Tačiau su tokia išganinga baudimo sistema nenori sutikti SSSR priverčiamojo darbo stovyklos "aukštėtinis" Gustav Herling-Grudinskis, kuris rugsėjo 3 d. to paties laikraščio skiltyse paskelbė savo laišką.

Bausmės be teismo

Oponentas savo laišką pradėjo šiais žodžiais: "Iš tikrųjų nesu užsipelnes mokslo darbininkas, bet manau, kad turiau daugiau nei Dr. Trajninai davinių kalbėti priverčiamojo darbo Rusijoje tema, kadangi 1940 — 1942 metais buvau labai nenuspėjusiu darbininku priverčiamojo darbo Karpolės stovykloje prie Archangelsko. Taigi, neturiu pakankamo mokslo parengimo diskutuoti su Dr. Trajninu sovietų baudžiamojo kodekso teisiniu aspektu tema, nes ne vienas sovietų kalnys jo nepažįsta ir rimtai jo nevertina nors ir dėl to, kad 90% iš jų nuteista kalėjimu priverčiamojo dar-

bo stovykloje be teismo išmirtos".

Toliau savo laiške G. Herlingas svirtina, kad kalėjimo pakaitimas priverčiamojo darbo stovykla padarė pradžią visai naujam S. Rusijos kalėjimo kultui:

"Kalnys priverčiamojo darbo stovykloje dirba 12 val. dienoje prie 30 — 40 temperatūros, gauna dvi lėkštes vandeninės sriubos ir truputį daugiau nei svarą duonos."

Nuteistųjų likimas

Laiško autorius toliau replikuoja, primindamas "naudingą darbą" ir "laisvą judėjimą stovyklos rajone":

"Po trejų metų tokio darbo kaliniai siunčiami į baraką, paskirtą darbininkams, netinkamiems darbams; tas barakas stovykloje buvo vadinamas "laivine", ir jame kaliniai turėjo privilegiją numirti ramybėje — jau nekviesti prie darbo. Tai kaip tik rusų stovyklose labiau apsiskaite kaliniai kalba apie save, kaip apie "gyvus palaidotus", cituodami žinomą Dostojevskio aptarimą "Užrašose iš mirusiųjų namų".

Dr. Trajninai remiasi priverčiamojo darbo kodeksu, kuris pataria "palaikyti ir tobulinti kalinių profesines kvalifikacijas". Perskaitęs šį paragrafą dabar (nes iš tikrųjų niekuomet jo nemaciau sovietų Rusijoje), galiu, tur būt, paklausti, ar kaip literatūros kritikas neturėjau gauti darbo stovyklos bibliotekos. Bet atsimeinu, kad bibliotekininko vieta buvo rezervuota kriminalistams, kurie — priešingai politiniams kaliniams — buvo laikomi labiau vertais pasitikėjimo, skirstant sovietų propagandą, sukratę mūsų bibliotekos; taip tad turėjau dirbti kaip paprastas darbininkas.

Autorius laišką baigia tais žodžiais:

"Ar ne ironija, kad net, jei kalbama apie "kalėjimo kultą", rusai svajoja apie vakarinį gyvenimo standartą, taip paniekinant užpultą Dr. Trajniną?" "Lietuvis"

IŠ CHIGAGOS

RAGINA GAMINTI BOMBAS
Čikagos Universiteto profesorius Dr. Harold C. Urey, atomo mokslo specialistas, pareiškė, kad Amerika turinti tuojau pradėti gamintis hidrogenijaus bombas, kurios yra 1000 kartų galingesnės už atominės bombas. Kitaip gresias pavojus JAV pralaimėti ginkluotose lenktynėse.

EISMO NELAIME

1949 m. Čikagoj buvo 6,010 eismo nelaimių. 49 asmenys buvo užmušti ir 832 sužeisti.

Čikagos policijai tepavyko jų išaiškinti 45.3%.

ČIKAGOJ 3,633,000

Skaiciuojama, kad 1949 m. Čikagoj gyventojų būta apie 3,633,000.

1949 metais gimusių buvo 78,555.

PAPIROSAS PADEGEJAS

Viena moteriškė žuvo ir 6 asmenys buvo sužeisti 2142-46 Clark st., kai name kilo gaisras nuo papirosos.

42,000 GAISRŲ

1949 m. Čikagoj buvo 42,814 gaisrų; tai kiek mažiau negu 1948 m. Nuostolių padaryta už \$8,180,000.

1949 m. gale buvo Čikagoje 141 gaisro stotis, 3,240 ugniagesių ir 43,162 ugnies hidrantai.

VAISTAI NUO PODAGROS

Biochemistas Dr. Kendall Čikagos chemikų draugijos susitarime pranešė, jog nuo podagros daugiau gelbėsia tam tikri vaistai, vad. cortisone.

17 metų Hollywoodo artistė Elizabeth Taylor baigė vidurinę mokyklą. Motina bučiuoja dukterį už pasekmingą kvotimų išaiškymą.

IŠPEJIMAS DŪMŲ MEGĖJAMS

"Reader's Digest" žurnalas šių metų pirmame numery išdėdo labai rimtą straipsnį apie rūkymo žalingumą ne vien tik kišenei, bet svarbiausia sveikatai. Tai labai rimta mokslinių studijų. Čia visai suglaustai kai ką aptasakojam. JAV viso 60 milijonų gyventojų rūko. Jie per metus surūdo 400 milijonų cigarečių. Rūkoriai per metus vėjaus paleidžia dūmų už 4 milijonus dolerių, tai du kartus daugiau nei išleidžiama per metus švietimo reikalams.

Du iš trijų vyrų rūko. Iš penkių moterų dvi rūko. Jau nuoliai pradėdant 14 metų kas atstūnas jau svaigsta dūmuose. Apytikriai rūkantieji per dieną suvartoja 19 cigarečių. Rūkymas tabako neabejotinai nuodija organizmą. Juo greičiau surūkoma cigaretė, juo daugiau išsidalina nikotinas, kuris patenka į žmogaus organizmą. Nuorūkoj daugiasia susirenka nikotino. Cigaretės lygus keturioms cigaretėms, o pypkė kiek didesnė už cigarą.

Grynas nikotinas kaip toks yra nuodai. Jei mažutį nikotino lašelį nulašinama ant kiškio odos, tai tas gyvulėlis labai jautriai ir nepatenkinamai reaguoja. Jei iš dviejų cigarečių išimti gryną nikotiną ir jį paleisti į kraujo indus, tai žmogus praranda gyvybę. Jei kasdien surūkoma vienas pakelis cigarečių, ateiti, dvidešimt, tai per savaitę iš tų cigarečių galima gauti 400 miligramų gryno nikotino. To kiekio pilnai pakanka žmogui nuuodoti, ir jis greičiau miršta nei nuo kulkos.

Geltonumas, kuris rūkant susirenka ant pirštų, tai nėra nikotinas, bet benzopirinas. Benzopirinas rūkant lygiai kaip ant pirštų, taip ir burnoje bei gerklėje susirenka ir burnoj pasilieka neskanumas, kuris ypač naktį jaučiamas.

Tabako vartojimas nedidina noro valgyti, bet jį mažina. Kas nustoja rūkęs, tie greitai pajunta jų svorį augant.

Rūkymas nėra tiesioginė kairių vidaus ar širdies ligų priežastis, bet jis tų ligų atėjimą palengvina, pagreitina ir jų gydymą pailgina, o kartais visai negalimu padaro.

Rūkymas širdies plakimą pagreitina. Širdies plakimo su spartėjimas silpnina bendrą žmogaus sveikatos stovį.

Tabako vartojimas taip pat neigiamai veikia kraujo spaudimą.

Nėščios moters, kurios nėštumo metu rūko, silpnina savo vaisiaus organizmą ir gimęs kūdikis neturi pilno reikiamo svorio.

Nikotinas kaip toks visai bespalvis.

Tame straipsnyje įdėta mokslo vyrų iš medicinos praktikos visa eilė patirtų pavyzdžių. Iš tų pavyzdžių galima pasidaryti sau išvadą, kad rūkymas neverta. Jei rūkymas ir nėra tiesioginis kairių ligų žadintojas, jų sukėlėjas, tai vis dėlto tabako vartojimas neigiamai veikia visą organizmą, tolydžiai jį nuodijamas paskatina kai kurias ligas atsirasti ir neabejotinai neigiamai veikia tų ligų gydymą.

Ar nebūtų sveikiau?

Ar nebūtų sveikiau, padoriau ir gražiau palikti rašyti, ar Lietuvos kaimas išspūdingas ar neįspūdingas, tiems, kurie Lietuvoj gimė, augo, jos žemele trepleno, arė, akėjo, grūdą bėrė, derlių jos rinko, už jos laisvę nesibijojo gyvybę aukoti ir tose kovose ne vieną kartą, o daug kartų paraką uostė. Dabar dėl tų įvairių kovų ir kitų priežasčių tokių žmonių rasime visuose pasaulio kampeliuose. Kiti jų moka gerai, gražiai ir teisingai rašyti. Ar verta užbėgti už akių jiems? Ir rašyti tiems, kurie jau seniai Lietuvoj apleido ir gal vieną kitą kartą jų atsitiktinai lankė ir nespėjo visa patirti, matyti, pažinti.

Dabar bolševikai kaip tik mūsų kaimo žmones grūdą ir kolūkius, maskoliška terminologija vadinamus; tai ne kas kita, kaip vėl senų laikų "ūlyčių" atligavimas. Kas visa tai žino, kas tuose reikaluose nusimano, kad bolševizmą praktiškai išgyveno — žinote, tokie "kaimai" visai neįspūdingi...

Sunku spręsti, ar JAV žemės ūkiai savo statybą ir savo sodybomis išspūdingesni už Lietuvos vienkienes, vaismedžiūses paskendusius. Tegū sprendžia tie, kurie čia ilgai gyveno, gal gimė, augo, kaimė dirbo.

Viena galima pasakyti: ir ką daug prakaito įlieta, dėl ko ilgu metus kovota ir daug kraujo praliesa — tos kovos padarė tą kaimą savaip išspūdingą, brangų, mielą, ir kai kas iš šalies jį peikia, tai darosi neskanu ir pagaliau net nemandagu.

Užbaigsim tokiu linksmu, tur būt, anekdotu.

Oi, Josel, Josel, kokia tavo žmona neįdomi, — sako lietuvis kaimo žydėliui, dar visai neseniai vedusiam. Tas žydėlis, visai neužsigavęs, ramiai atsako: —Ui, jei tu mano akimis pažiūrėtum, tai pamatytum, kad mano Sorkė labai graži... —is-

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti "NAUJENAS"

SKURDI TIESA

Sovietinės Lietuvos komunistų partijos aukščiausios tarybos prezidiumo ir ministrų tarybos organu yra dienraštis "Tiesa". Išėina Vilniuj šešis kartus per savaitę. Dienraštis vos keturių puslapių, labai prastos popieros ir tokio formato, kaip visi vietos lietuvių laikraščiai. Kadangi visi vietos lietuvių dienraščiai išėina daugiau kaip keturių puslapių, tai mūsų išėjivis dienraščiai didesni už dabartinės Lietuvos oficiozų.

Tiesa, dienraštis tas išėina veik be skelbimų, tai teksto gali daugiau sudėti, arba tiksliau — visi keturi tie puslapiai užimti tekstu.

Bet pirmame puslapy visuomet esti įdėtas koks nors, kieno nors pasiūlytas ilgas Stalinui pasveikinimas. Dabar tuos pasveikinimus jau priimta rašyti galimai ligesnius ir galimai daugiau juose prikimšta visokios gražybės tėvą Staliną šlovinant ir garbinant.

Aišku, tų pasveikinimų niekas neskaito. Toliau seka kokie nors menkaverčiai sovietinės vyriausybės nutarimai ar patvirtinimai. Antras puslapis prikimstas komunistų partijos visokių įkryčių nuobodžių ir visiems iki gyvo kaulo įgrisusių pamokymų.

Toliau seka visokie kitokie menkniekiai, kaip vieni kitais pasigyrimai ir panašiai. Kas įdomiausia tame dienrašty, tai tas, kad jis išėina veik be jokių žinių iš užsienių gyvenimo.

Kartais atkarpoj įdėdami menamai moksliški straipsniai, kaip antai iš sovietinės istorijos ir panašiai.

Gal gyviausia ir įdomiausia ir rasi labiausia visų skaitoma vieta — tai sporto, teatro ir kino teatrų žinios, tikriaus skelbimai.

Dar būdinga, kad "Tiesa" dieną iš dienos pas save deda rusų kalba leidžiamą Lietuvos dienraščio "Sovietskaja Litva" turinį. Panašu būtų lyg šventas raštas. Nenustabu, — tai dienraštis rusų kalba leidžiamas, jis tuo pačiu jau lyg būtų šventas.

"NO AGREEMENT, NO COAL"

Nėra sutarties, nėra anglų, — tokiu šūkiu dabar eina angliakasių streikas.

Šitas angliakasių streikas daugiausia eina dėl principo, o ne tiek dėl atlyginimo. Iki šiol veikusioj sutarty, 1949 m. birželio mėnesio gale pasirašyto tarp angliakasių ir anglių kasyklų savininkų, yra įrašytas toks reikšmingas posmas: "Persons are able and willing to work". "Able and willing" žodžiai darbininkams yra labai reikšmingi. Pagal dabar veikiančią sutartį anglių kasyklų darbininkas negali būti atleistas, jei jis dėl kurių nors priežasčių neateina į darbą, arba dėl darbo sąlygų pagerinimo streikuoja. Jis už tai ne tik negali būti atleistas iš darbo, bet jo neturi niekas teisės bausti.

Kitas labai yra svarbus angliakasiams posmas, tai kad angliakasy sulaukęs 60 metų amžiaus, nors jis būtų ir visškai sveikas, bet jei anglis kasė dvidešimt metų ir priklaus United Mine Workers of America unijai, tai jis turi teisę gauti pensijos 100 dolerių per mėnesį. Pensiją moka Welfare and Retirement Fund.

Ir trečia, darbininkams labai svarbu, kad Welfare and Retirement Fund prižiūrėtojai turi būti vienas iš darbininkų pusės, antras iš darbdavių, trečias iš unijos atstovų ir pašalinis neužinteresuotas nei viena, nei kita puse asmuo.

Tos komisijos pirmininku turi būti būtinai Welfare and Retirement Fund pirmininkas.

Anglių kasyklų savininkai iš buvusios sutarties dabar daug ką nori išbraukti, o svarbiausia nori išbraukti: "Persons are able and willing to work".

Nors unijos prezidentas John L. Lewis darbininkus ragino pradėti vėl tris dienas per savaitę dirbti, bet darbininkų žymi dauguma tos sugestijos nepaklausė. Kas visų tarpusavių angliakasių organizacijų santykių nesupranta, tie jau pikta juokiasi, kad darbininkai angliakasiai savo prezidento neklauso. Taip nėra.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui
CHAS. URNICH—KAZYS URNICHAS. Per mane galite nusipirkti išsimainyti arba parduoti bet koki namą pelningiau, geriau ir teisingai. Taupykite pinigus. Įsiurinu viską, apsaugos patarimai veltui. Notary Public. Parūpinu morgijus mažiausiais iškašias. Teisingas patarnavimas. 2500 W. 63rd St., 2 lubos, PProspect 6-6025.

PARDUODAMI 2 mediniai namai ir žemės 132x280 pėdų, prie Forest Preserve, 95th St., arti Kean Ave. 5738 SO. AUSTIN AVE.

TOURIST COURT PARDAVIMUI
25 vietos — Motel-Savininkų patogumams.
Pietų Kalifornijoje, arti lenktynių įstaigos. Galimos pajamos \$36,000. Reikia \$35,000 įnešti.
DR. FRANK P. BRAUNE
306 S. Wabash. H Harrison 7-8943.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui
220 AKRŲ, arti Sunbury, Iowa. Visi moderniški pastatai. Lyguma. Labai gera žemė. Tikras ūkis kam nors Savininkas priskaitys galvijus, mašinas, pašarą ir daug kitų nepaiešintų daiktų. PHILIP F. PAUL, Wilton Junction.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
RESTORANO koncesija. 2140 So. Halsted St. Dirbtuvių ir kitų žmonių biznis. Nereikia rendos mokėti. Yra įrengimai.

GROSERNE ir mėsos krautuvė pardavimui, su gyvenimui kambariais užpakalyje; šildoma, renda \$65 į mėnesį. Kaina labai prieinama — \$2,500. CLIFFSIDE 4-0963.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Antai ir Sunkvežimiai Pardavimui
TOBULOS MAŠINOS

Vieno savininko, kaip nauji visiškai. Kiekvienas turi radiją, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Lengvos išmokėjimo sąlygos.
OLDS '49-48 Deluxe 4-dr. \$2,350
OLDS '48-48 Deluxe 4-dr. \$1,650
OLDS '47-76, 4 door \$1,275
BUICK '47 Super 4-dr. \$1,295
PONT. '47 Stream. 6 sedanet \$1,195
OLDS '47-98 Custom 4-dr. \$1,350
MERCURY '47 club cpe. \$1,050
PLYMOUTH '48, 4-dr. sedan \$1,195
OLDS '46-76 4 door \$1,195
CHRYSL. '46 Town ir country \$1,950

General Motors lengvos sąlygos

MAY MOTORS SALES

Olds. dyleris per ketvirtį amžiaus.

7411 So. Halsted Street

A. & C. MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS

VARTOTŲ KARŲ

VISUOMET

1936's iki 1950's

\$50 IR AUKŠCIAU.

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales

816-20 W. 35th Street

ri būti būtinai Welfare and Retirement Fund pirmininkas.

Anglių kasyklų savininkai iš buvusios sutarties dabar daug ką nori išbraukti, o svarbiausia nori išbraukti: "Persons are able and willing to work".

Nors unijos prezidentas John L. Lewis darbininkus ragino pradėti vėl tris dienas per savaitę dirbti, bet darbininkų žymi dauguma tos sugestijos nepaklausė. Kas visų tarpusavių angliakasių organizacijų santykių nesupranta, tie jau pikta juokiasi, kad darbininkai angliakasiai savo prezidento neklauso. Taip nėra.

Antanas iš Agurkiškės

Spalvota televizija

Jau surastas būdas kaip televiziją pritaikinti spalvas. Tas darbas dar tik bandymo rėmuose eina, bet surasti keičiai kaip pritaikinti tam aparatui spalvas, kad regiami jame vaizdėliai būtų veik natūralių spalvų.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJENOSE"

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

SKYRIU PERDĖTINIŲ IR GALUTINIŲ PERŽIŪRĖTOJŲ. Turi būti geri kriaučiai.
• Nuolatinis darbas.
• Apmokėtos atostogos.
• Maloni darbo aplinkuma.
Atsišaukite šiandien
B. KUPPENHEIMER & CO.
4101 W. 18th Street.

Reikia

CABINET MAKERS

\$1.46 per valandą.

ADLER-JONES COMPANY

521 SO. WABASH AVE.

HELP WANTED—FEMALE

Reikia Darbininkų

REIKIA SUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORIŲ

(3 needle Unit Special)

Aukšta alga, Profit sharing planas.

Apmokamos atostogos. Nuolatinis darbas. Maloni darbo aplinkuma.

PROTECTION PRODUCTS CO.

2637 W. Polk Street.

PERSONAL

Asmenų Ieško

1) IESKOMA Ona Jankauskaitė (Sereikienė), kilusi iš Telšių. Sugrįžusi į USA 1937 metais. Kas žino, paskambinkite PO. 7-1531.

2) IESKOMA Ona Kainauskaitė, iš Lygumų valsc. I Kanadą iš tremties atvykusi prieš 2 metus. Ieško B. Bartasaitė. 5504 W. 64th St., Chicago 38, Ill.

MISCELLANEOUS

Ivairūs

IESKVA PIRKTI MAŽAI vartotojų rašomąją mašinėlę (Typewriter) ir rašomąjį stalą su 6-7 stalčiais.

JUOZAS LUBINSKAS

922 West 33rd St.

FURNISHED ROOMS TO RENT

Gyvenimui Kambariai

DAILUS didelis kambarys ir puikus maistas vyrai. Visokia transportacija. Boulevard 8-3571.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

ISNUOMOJAMI 2 kambariai su baldais, vyrai, materialai arba vedusis porai be vaikų. Galima virtuvė vartoti. BRUNSWICK 8-3559.

RENDON 2 KAMBARIŲ dėl vieno arba dviejų vyrų. 819 West 34th Pl., antros lubos iš kiemo.

RENDON Furnišuotas kambarys dėl vieno arba vedusis porai be vaikų. 7034 So. Talman. PProspect 6-3495.

RENDON FURNISHUOTAS kambarys. 4609 So. Paulina. Pirmas aukštas iš priekio. Matykite po 3:15 popiet.

REPAIRS—IN GENERAL

Ivairūs Pataisymai

DIDELE SUTAUPA DIDELE NUOLAIDA

ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų.

Matykite mus pirma pirkimo. Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kaina nuo \$15. Atleikite i mūsų įstaigą ir pamatysite patys.

Mes paaiskime jūsų seną prekę iškeitimui.

A. C. NOVAK